

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.,
Velika Gorica**

**Godišnji financijski izvještaji i
Izvješće neovisnog revizora
za 2023. godinu**

S A D R Ž A J

	<u>Stranica</u>
Odgovornost za godišnje finansijske izvještaje	1
Izvješće neovisnog revizora	2-7
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	8
Izvještaj o finansijskom položaju / Bilanca	9-10
Izvještaj o promjenama kapitala	11
Izvještaj o novčanim tokovima	12-13
Bilješke uz finansijske izvještaje	14-61

ODGOVORNOST ZA GODIŠNJE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva **HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.**, Velika Gorica, Rudolfa Fizira 2, ("Društvo") je dužna osigurati da godišnji finansijski izvještaji Društva za 2023. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22, 82/23) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") koji su usvojeni od Europske unije, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz finansijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tokova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila godišnje finansijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi godišnjih finansijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima finansijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu godišnjih finansijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvativom točnošću odražavati finansijski položaj, rezultate poslovanja, promjene kapitala i novčane tokove Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, koji su usvojeni od Europske unije. Uprava Društva je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

HRVATSKA KONTROLA
ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.
VELIKA GORICA • 1
RUDOLFA FIZIRA 2

Mario Kunovec-Varga, direktor

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.
Rudolfa Fizira 2
10410 Velika Gorica

21. svibnja 2024. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o.,

Izvješće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o. Velika Gorica, Rudolfa Fizira 2, ("Društvo"), za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2023., Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o promjenama kapitala i Izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama financijski položaj Društva na 31. prosinca 2023., njegovu financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni od Europske unije ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem izvješću revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) (IESBA Kodeks), kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Republici Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Dugotrajna nematerijalna imovina i Nekretnine postrojenja i oprema	
Opis	Kako smo revidirali ključna revizijska pitanja
<p>Dugotrajna nematerijalna imovina i Nekretnine postrojenja i oprema na 31. prosinca 2023. godine ukupno iznose 56.469.140 eura, što predstavlja 25% ukupne aktive. U kratkotrajnoj imovini koja iznosi 137.244.797 eura (61% aktive) najveći dio u iznosu 66.284.313 eura odnosi se na poziciju Novac, koja uobičajeno ne predstavlja kompleksnu poziciju bilance. Obzirom na značajnost iskazanog iznosa Dugotrajne nematerijalne imovine i Nekretnina, postrojenja i opreme, njenu ulogu kao ključnog materijalnog resursa u funkcioniranju Društva te na kompleksnost evidentiranja ove imovine (nabava, obračun amortizacije, mjerjenje, kapitalizacija troškova, itd), prema našem mišljenju ove pozicije u Izvještaju o finansijskom položaju / Bilanci predstavljaju ključno revizijsko pitanje.</p> <p>Tijekom 2023. godine nabavke ove imovine iznosile su 14.627.827 eura i odnosile su se uglavnom na projekte nadogradnje ATM sustava, te projekte DATA-COM i Projekte rekonstrukcije građevina i infrastrukture</p> <p>Sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 16, dio troškova bruto plaća radnika u iznosu 398.050 eura u 2023. godini je kapitaliziran na pripadajući projekte</p> <p>Vidjeti bilješke 2.4; 15. i 17. uz finansijske izvještaje.</p>	<p>Naše revizijske procedure uključivale su, između ostalog:</p> <ul style="list-style-type: none"> • procijenili smo usklađenosti politike priznavanja navedene imovine s MSFI; • testirali smo interne kontrola vezane uz proces nabave navedene imovine na temelju reprezentativnog uzorka transakcija nabavki. • ocijenili smo razumnost korisnog vijeka trajanja imovine kod obračuna amortizacije kao i početak obračuna amortizacije za aktivirana sredstva i prestanak za sredstva izvan upotrebe. • testirali smo nove nabavke navedene imovine u 2023. godini na temelju reprezentativnog uzorka transakcija nabavki. • testirali smo otuđenja i rashod nematerijalne i materijalne imovine na temelju reprezentativnih transakcija • provjerili smo kapitalizaciju vlastitih troškova • utvrdili smo da postupak sređivanja i registriranja prava vlasništva nad nekretninama nije u cijelosti riješen. Rješavanje ovih imovinsko pravnih pitanja je u tijeku. <p>Našim revizorskim postupcima ocijenili smo adekvatnost objava Dugotrajne nematerijalne imovine i Nekretnina postrojenja i opreme u godišnjim finansijskim izvještajima te njihovu usklađenost s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.</p>

Knjiženja transakcija vezano uz SES regulatorni okvir	
Opis	Kako smo revidirali ključna revizijska pitanja
<p>Društvo je u Izvještaju o finansijskom položaju (Bilanci) na dan 31. prosinca 2023. godine iskazalo Rezerviranja, između ostalog i za potencijalne obveze proizašle iz SES (Single European Sky) regulatornog okvira u iznosu od 35.438.494 eura . Za detaljnije informacije vidjeti bilješku 2.21., bilješku 10. i bilješku 30 u godišnjim finansijskim izvještajima.</p> <p>Također, temeljem SES regulatornog okvira Društvo je na poziciji Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi iskazalo ugovornu imovinu u iznosu od 27.558.276 eura. Za detaljnije informacije vidjeti bilješku 2.4., bilješku 3. i bilješku 27 godišnjim finansijskim izvještajima.</p> <p>Prihode od osnovne djelatnosti Društvo ostvaruje temeljem pružanja usluga u zračnoj plovidbi koje podliježu zajedničkom regulatornom okviru koji se temelji na planovima troškova i prometa odobrenih od strane relevantnih tijela (EK, RH) pri čemu se pojavljuju određeni viškovi i manjkovi koji proizlaze iz razlike između planiranih prihoda u referentnim razdoblju odobrenih od strane EK i stvarno ostvarenih prihoda. U situacijama značajne razlike između planiranih i ostvarenih rezultata primjenjuje se propisani mehanizam poravnanja manjka ili viška prihoda koja proizlaze iz EU regulatornog okvira (SES rezerviranja.). Ovaj kompleksni mehanizam zahtijeva od Društva složene procjene uz značajnu razinu prosuđivanja i nesigurnosti s obzirom na to da se odnosi na razdoblje dulje od godine dana, što može dovesti do evidentiranja pogrešnih iznosa SES rezerviranja, odnosno, ugovorne imovine.</p> <p>Zbog značajnosti iskazanih iznosa SES rezerviranja i ugovorene imovine i složenosti postupka njihove procjene, prema našem mišljenju ove pozicije u Izvještaju o finansijskom položaju / Bilanci predstavljaju ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Naše revizijske procedure uključivale su, između ostalog:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provjeru osnovanosti iskazivanja navedenih pozicija uvidom u odgovarajuću EU regulativu: <ul style="list-style-type: none"> - Provedbene uredbe (EU) 2019/317 i 2020/1627 kojima je propisan mehanizam zaštite pružatelja usluga u zračnom prometu. • procjenu usklađenosti politike priznavanja imovine s MSFI; • Provjeru točnosti izračuna potrebnih iznosa SES rezerviranja u skladu sa SES regulativom • Provjeru parametara korištenih u izračunu • Provjeru točnosti izračuna potrebnih iznosa ugovorne imovine • Usporedbu izračuna sa Planom performansi <p>Našim revizorskim postupcima ocijenili smo adekvatnost objava SES rezerviranja i SES ugovorne imovine u godišnjim finansijskim izvještajima te njihovu usklađenost s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.</p>

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće poslovodstva i Nefinancijsko izvješće uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju finansijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima. Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća poslovodstva i Nefinancijskog izvješća, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru je li Izvješće poslovodstva sastavljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu i je li Nefinancijsko izvješće sastavljeno u skladu s člankom 21.a Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na obavljenim postupcima, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo da:

1. su informacije u priloženom Izvješću poslovodstva uskladene, u svim značajnim odrednicama, s priloženim finansijskim izvještajima;
2. je priloženo Izvješće poslovodstva sastavljeno u skladu sa člankom 21. Zakona o računovodstvu; te
3. je priloženo Nefinancijsko izvješće sastavljeno u skladu sa člankom 21.a Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije finansijskih izvještaja, dužni smo izvjestiti ako smo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvješću poslovodstva i Nefinancijskom izvješću. U tom smislu nemamo što izvjestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju godišnjih finansijskih izvještaja u skladu s MSFI i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomске odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerne propuste, lažna predstavljanja ili zaobilazeњe internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrol Društva.
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenošći korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim kako bi se uklonile prijetnje neovisnosti, te povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

1. Na dan 26. lipnja 2023. godine imenovala nas je Skupština Društva na temelju prijedloga Nadzornog odbora da obavimo reviziju godišnjih finansijskih izvještaja za 2023 godinu.
2. Na datum ovog izvješća neprekinuto smo angažirani u obavljanju zakonske revizije Društva od revizije godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2017.godinu do revizije godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2023. godinu što ukupno iznosi 7 godina.
3. Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za Revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.
4. Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih finansijskih izvještaja Društva za 2022. godinu i datuma ovog izvješća nismo Društvu pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom finansijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za finansijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo.

U Zagrebu, 21. svibnja 2024. godine

Moore Audit Croatia d.o.o.
Trg Johna Fitzgeralda Kennedyja 6b
10000 Zagreb

Darko Karić, direktor, ovlašteni revizor

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVATNOJ DOBITI
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

Bilješka	2023. godina		2022. godina	
	u EUR		u EUR	
Prihodi od prodaje	3	122.740.436	127.899.133	
Ostali poslovni prihodi	4	3.471.790	3.104.547	
Poslovni prihodi		126.212.226	131.003.680	
Materijalni troškovi	5	(11.074.909)	(9.899.815)	
Troškovi osoblja	6	(74.659.692)	(61.433.344)	
Amortizacija	7	(10.225.182)	(9.975.089)	
Ostali troškovi	8	(5.805.678)	(5.304.275)	
Vrijednosno usklađenje	9	(135.122)	(8.059)	
Rezerviranja	10	(3.878.239)	(20.288.840)	
Ostali poslovni rashodi	11	(242.115)	(491.071)	
Poslovni rashodi		(106.020.937)	(107.400.493)	
DOBIT IZ REDOVNIH AKTIVNOSTI		20.191.289	23.603.187	
Financijski prihodi	12	1.356.430	277.220	
Financijski rashodi	13	(437.898)	(465.032)	
DOBIT / (GUBITAK) IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI		918.532	(187.812)	
UKUPNI PRIHODI		127.568.656	131.280.900	
UKUPNI RASHODI		(106.458.835)	(107.865.525)	
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		21.109.821	23.415.375	
Porez na dobit	14	(3.815.072)	(11.534.263)	
DOBIT RAZDOBLJA		17.294.749	11.881.112	
NETO OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT RAZDOBLJA		-	-	
SVEOBUHVATNA DOBIT RAZDOBLJA		17.294.749	11.881.112	

Popratne bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA
na 31. prosinca 2023.

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
Bilješka	u EUR	u EUR
AKTIVA		
Nematerijalna imovina	15	17.671.794
Imovina s pravom upotrebe	16	644.203
Nekretnine, postrojenja i oprema	17	38.797.346
Finansijska imovina	18	468.026
Odgođena porezna imovina	19	8.975.207
Dugotrajno plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	27	20.146.458
Dugotrajna imovina	86.703.034	89.433.745
Zalihe	20	376.112
Potraživanja od kupaca	21	20.820.488
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	22	38.489
Potraživanja od države i drugih institucija	23	1.142.795
Ostala potraživanja	24	19.164
Finansijska imovina	25	40.199.890
Novac u banci i blagajni	26	66.284.313
Kratkotrajni plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	27	8.363.546
Kratkotrajna Imovina	137.244.797	125.192.770
UKUPNO AKTIVA	223.947.831	214.626.515

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA
na 31. prosinca 2023. - nastavak

		31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
	Bilješka	u EUR	u EUR
PASIVA			
Temeljni kapital	28	59.725.264	59.725.264
Ostale rezerve	29	39.260.342	34.507.897
Dobit poslovne godine		17.294.749	11.881.112
Kapital i rezerve		116.280.355	106.114.273
Rezerviranja	30	49.828.135	46.780.775
Obveze prema bankama i drugim fin. institucijama	31	14.668.953	20.116.755
Obveze s osnove najma	32	515.560	149.186
Odgođena porezna obveza	33	4.884	5.818
Dugoročno odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	40	8.257.352	5.991.084
Dugoročne obveze		23.446.749	26.262.843
Obveze za depozite	34	285.149	186.049
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	35	6.775.029	8.251.612
Obveze prema dobavljačima	36	5.792.730	3.674.494
Obveze prema zaposlenicima	37	8.430.189	4.368.282
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	38	7.960.005	15.197.037
Ostale kratkoročne obveze	39	4.442.650	3.117.343
Kratkoročno odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	40	706.840	673.807
Kratkoročne obveze		34.392.592	35.468.624
UKUPNO PASIVA		223.947.831	214.626.515

Popratne bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

	Temeljni (upisani) kapital	Ostale rezerve	Dobit / (Gubitak) poslovne godine	Ukupno
	u EUR	u EUR	u EUR	u EUR
Bilješka				
31. prosinca 2021.	59.725.264	35.111.025	(603.128)	94.233.161
Pokriće gubitka	-	(603.128)	603.128	-
Dobit/Gubitak tekuće godine	-	-	11.881.112	11.881.112
31. prosinca 2022.	59.725.264	34.507.897	11.881.112	106.114.273
Prijenos dobiti 2022.godine	-	11.881.112	(11.881.112)	-
Uplata u državni proračun	-	(7.128.667)	-	(7.128.667)
Dobit 2023.godine	-	-	17.294.749	17.294.749
31. prosinca 2023.	59.725.264	39.260.342	17.294.749	116.280.355

Popratne bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.

		Bilješka	2023. u EUR	2022. u EUR
I	NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
A	Dobit prije oporezivanja		21.109.821	23.415.375
	Amortizacija		10.225.182	9.975.089
	Gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		9.682	16.957
	Prihodi od kamata i dividendi		(538.408)	(164.562)
	Rashodi od kamata		405.023	394.805
	Rezerviranja		3.047.360	19.581.414
	Tečajne razlike – nerealizirane		(5.623)	53.394
	Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane (dobitke) / gubitke		3.940	(506)
B	Ukupno usklađenja		<u>13.147.156</u>	<u>29.856.591</u>
C=A+B	Povećanje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu		<u>34.256.977</u>	<u>53.271.966</u>
	Povećanje kratkoročnih obveza		7.604.547	285.489
	(Povećanje) /smanjenje kratkotrajnih potraživanja		8.101.525	(6.473.513)
	(Povećanje) /smanjenje zaliha		35.690	(204.877)
D	Promjene u radnom kapitalu		<u>15.741.762</u>	<u>(6.392.901)</u>
E	Novčani izdaci za kamate		(406.773)	(280.114)
F	Plaćeni porez na dobit		(15.187.279)	-
I=Σ(A:F)	NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI		<u>34.404.687</u>	<u>46.598.951</u>
II	NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
	Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		23.052	5.221
	Novčani primici od kamata		1.353.232	164.562
	Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga		75.492	-
	Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti		30.225.000	7.058
G	Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti		<u>31.676.776</u>	<u>176.841</u>
	Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		(13.381.862)	(7.552.610)
	Novčani izdaci s osnove danih zajmova		(468.780)	(82.793)
	Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		(40.000.000)	(29.980.325)
H	Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti		<u>(53.850.642)</u>	<u>(37.615.728)</u>
II=G+H	NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		<u>(22.173.866)</u>	<u>(37.438.887)</u>

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

		Bilješka	2023. u EUR	2022. u EUR
III	NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
	Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi		-	26.544.562
	Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti		4.563.547	964.384
J	Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti		4.563.547	27.508.946
	Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata		(6.924.384)	(7.121.755)
	Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti		(7.256.058)	(249.394)
K	Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti		(14.180.442)	(7.371.149)
III=J+K	NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI		(9.616.895)	20.137.797
I+II+III	UKUPNI NETO NOVČANI TOKOVI	43	2.613.926	29.297.861
	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	26	63.670.387	34.372.526
	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	26	66.284.313	63.670.387
	POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA		2.613.926	29.297.861

Popratne bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023.**

UVOD

Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o., (nadalje: „Društvo“ ili „HKZP“), OIB: 33052761319, MB: 01475886 sa sjedištem u Velikoj Gorici, Rudolfa Fizira 2, osnovano je Zakonom o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe (NN 19/98, 20/00 i 51/13) kao društvo s ograničenom odgovornošću. Engleski naziv Društva glasi: „Croatian Air Navigation Services, Limited“ ili skraćeno „Croatia Control Ltd“.

Osnivač i 100%-tni vlasnik Društva je Republika Hrvatska.

Društvo pruža usluge u zračnoj plovidbi civilnim i vojnim korisnicima zračnog prostora RH i korisnicima zračnog prostora koji joj je dodijeljen na upravljanje sukladno međunarodnim konvencijama i ugovorima.

1. OPĆI PODACI

1.1. Djelatnost

Poslovanje Društva obuhvaća sljedeće djelatnosti:

- pružanje usluga u zračnoj plovidbi,
- provedba operativnih i središnjih operativnih poslova zračne plovidbe, a posebice kontrola zračnog prometa, poslovi uzbunjivanja, letnih informacija i preduzletnog informiranja s ciljem sigurnoga, redovitog i nesmetanog odvijanja zračnog prometa,
- obrada i pohranjivanje podataka o letu, prosljeđivanje informacija od značenja za sigurnost zračnog prometa, upravljanje protokom zračnog prometa i korištenjem zračnog prometa,
- prikupljanje, obrada i objavljivanje zrakoplovnih informacija, uključujući objavljivanje posebnih publikacija,
- utvrđivanje operativnih zahtjeva za sustave kontrole zračnog prometa, sustave za posluživanje i nadzor, opremu i infrastrukturu i sl.,
- planiranje i skrb o strukturi zračnog prostora i letačkim postupcima, uzimajući u obzir interese civilnih i vojnih korisnika te zaštitu okoliša,
- razvoj, izgradnja, održavanje, nadzor i potvrđivanje ispravnosti postrojenja, sustava i uređaja kontrole zračne plovidbe i zrakoplovne meteorologije,
- zrakoplovno meteorološka motrenja i motrenja za klimatologiju aerodroma te sastavljanje i razmjena zrakoplovnih meteoroloških izvješća,
- izrada zrakoplovnih meteoroloških prognoza i posebnih upozorenja za aerodrome i rute u zračnom prostoru iz stavka 4. članka 5. Zakona o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe NN 19/98,
- priprema zrakoplovne meteorološke dokumentacije te osiguranje i drugih obveza koje proizlaze iz ICAO dokumenata,
- provedba i usklađivanje operativnih, razvojnih i međunarodnih poslova i zadaća u međunarodnim organizacijama, posebice ICAO-u i Eurocontrol-u,
- stručna izobrazba i usavršavanje osoblja potrebnog za obavljanje poslova,
- izvoz i uvoz za potrebe Društva i
- ostali poslovi i operacije koje su u funkciji sigurnog obavljanja zračnog prometa.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

1.2. Zaposleni

Broj zaposlenih u Društvu na 31. prosinca 2023. iznosi **757** radnika (31. prosinca 2022. iznosio je **752** radnika). Broj zaposlenih prema satima rada za 2023. iznosi 729, a prosječan broj zaposlenih 751.

Struktura zaposlenih je kako slijedi:

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
VSS	292	289
VŠS	185	184
SSS	277	275
KV	3	3
NKV	0	1
Ukupno	757	752

U razdoblju od 1.1.2023. do 31.12.2023. u HKZP-u je zaposleno 25 novih radnika.

- u JPAK - Podružnica Dubrovnik - 2 radnika,
- u DDOJ - Ured direktora, ostali uredi u uredu direktora - 15 radnika,
- u SKFD - Sektor korporativnih funkcija društva - 1 radnik,
- u STUI - Sektor tehničkih usluga i infrastrukture - 3 radnika,
- u SPAK- Sektor prilaznih i aerodromskih kontrola zračnog prometa - 3 radnika,
- u SMA - Sektor zrakoplovne meteorologije i zrakoplovnog informiranja - 1 radnik.

U razdoblju od 1.1.2023. do 31.12.2023. otišlo je ukupno 20 radnika:

- iz DDOJ - Ured direktora, ostali uredi u uredu direktora - 6 radnika,
- iz SKFD - Sektor korporativnih funkcija društva - 6 radnika,
- iz STUI - Sektor tehničkih usluga i infrastrukture - 1 radnik,
- iz SPAK - Sektor prilaznih i aerodromskih kontrola zračnog prometa - 2 radnika,
- iz SUZP - Sektor upravljanja zračnim prometom – 5 radnika.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

1.3. Nadzorni odbor i Uprava Društva

Članovima Nadzornog odbora (nadalje: NO) mandat je istekao 02. ožujka 2022. odnosno 19. kolovoza 2022., a tablica u nastavku prikazuje sastav NO-a i trajanje njihovih mandata u 2022.

IME I PREZIME	FUNKCIJA	OD - DO
Vildana Megla	Predsjednica	02.12.2021. - 02.03.2022.
	Predsjednica	19.05.2022. - 19.08.2022.
Dora Matošić	Zamjenica predsjednice	02.12.2021. - 02.03.2022.
	Zamjenica predsjednice	19.05.2022. - 19.08.2022.
Saša Crnec	Član	02.12.2021. - 02.03.2022.
Željko Gojko	Član – predstavnik radnika	07.07.2020. - 07.07.2024.

Skupština HKZP-a je na svojim sjednicama održanim dana 13.04.2023. i 23.10.2023. izabrala članove NO na 6 mjeseci te je sastav NO u razdoblju od 13.04.2023. kako slijedi:

IME I PREZIME	FUNKCIJA	OD - DO
Dora Matošić	Predsjednica	13.04.2023. - 13.10.2023.
	Predsjednica	23.10.2023. - 23.04.2024.
Davor Tretinjak	Zamjenik predsjednice	13.04.2023. - 13.10.2023.
	Zamjenik predsjednice	23.10.2023. - 23.04.2024.
Mihovil Andželinović	Član	13.04.2023. - 13.10.2023.
	Član	23.10.2023. - 23.04.2024.
Željko Gojko	Član – predstavnik radnika	07.07.2020. - 07.07.2024.

Skupština HKZP-a je na svojoj sjednici održanoj dana 11.04.2024. izabrala članove NO na 3 mjeseca te je sastav NO u razdoblju od 24.04.2023. kako slijedi:

IME I PREZIME	FUNKCIJA	OD - DO
Dora Matošić	Predsjednica	24.04.2024. - 24.07.2024.
Davor Tretinjak	Zamjenik predsjednice	24.04.2024. - 24.07.2024.
Mihovil Andželinović	Član	24.04.2024. - 24.07.2024.
Željko Gojko	Član – predstavnik radnika	07.07.2020. - 07.07.2024.

Uprava Društva sastoji se od jednog člana - direktora Društva. 12.04.2024. godine istekao je mandat dotadašnjem direktoru Društva te je NO na svojoj sjednici održanoj dana 29.04.2024. imenovao direktora Društva na razdoblje od najduže 6 mjeseci. Tijekom razdoblja 2022. - 2024. godine direktori Društva bili su kako slijedi:

IME I PREZIME	FUNKCIJA	OD - DO
Vlado Bagarić	direktor Društva	12.04.2018. - 12.04.2023.
Mario Kunovec-Varga	direktor Društva	13.04.2023. - 12.10.2023.
	direktor Društva	12.10.2023. - 12.04.2024.
	direktor Društva	29.04.2024. - 29.10.2024.

Iznos naknade članovima Uprave i Nadzornog odbora Društva prikazan je u Bilješkama 6. i 8. uz finansijske izvještaje.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

2. TEMELJ ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti i osnova prikaza

Godišnji finansijski izvještaji Društva za 2023. sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20, 114/22, 82/23) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (nadalje: MSFI) donesenih od Europske komisije i objavljenih u službenom listu Europske unije te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja (NN 95/16, 144/20, 158/23).

Godišnji finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u finansijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja. Godišnji finansijski izvještaji Društva sastavljeni su u eurima kao funkcionalnoj, odnosno izvještajnoj valuti Društva.

2.2. Ključne procjene i neizvjesnost procjena

Prilikom sastavljanja finansijskog izvještaja korištene su određene procjene koje utječu na iskaz imovine i obveza Društva, prihode i rashode Društva i objavljivanje potencijalnih obveza Društva.

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću, slijedom čega se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih. Procjene korištene pri sastavljanju finansijskih izvještaja podložne su izmjenama nastankom novih događaja, stjecajem dodatnog iskustva, dobivanjem dodatnih informacija i spoznaja i promjenom okruženja u kojima Društvo posluje.

Ključne procjene korištene u primjeni računovodstvenih politika prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja odnose se na obračun amortizacije dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine, umanjenje vrijednosti imovine, ispravak vrijednosti zaliha, ispravak vrijednosti potraživanja i rezerviranja, te objavu potencijalnih obveza.

2.3. Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Stavke uključene u godišnje finansijske izvještaje Društva iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem Društvo posluje (funkcijska valuta).

Obzirom da je Republika Hrvatska od 1. siječnja 2023. godine sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, uvela euro kao službenu valutu, Društvo je za potrebe pripreme godišnjih finansijskih izvještaja za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine, promjenilo prezentacijsku valutu iz kuna u eure, te su finansijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine prvi pripremljeni u eurima. Euro je od 1. siječnja 2023. godine također i funkcionska valuta Društva (do 1. siječnja 2023. godine to je bila kuna).

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

Iako promjena prezentacijske valute u finansijskim izvještajima predstavlja promjenu računovodstvene politike koja zahtijeva retroaktivnu primjenu, Društvo nije objavilo treći bilancu u finansijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 8 (MRS) Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, obzirom da je utvrdilo da promjena prezentacijske valute nema značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva, zbog stabilnog tečaja HRK/EUR zadnjih nekoliko godina. Tečaj konverzije iznosio je 1 EUR = 7,53450 HRK.

Iznosi koji su u 2022. godini bili iskazani u HRK su u ovim godišnjim finansijskim izvještajima u koloni prethodne godine prebačeni u EUR primjenom tečaja konverzije.

2.4. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI)

a) Standardi i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi te tumačenja izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju:

- Izmjene i dopune MRS 12 Porez na dobit: Odgođen porez vezan za imovinu i obveze nastale iz pojedinačne transakcije, objavljeno 7. svibnja 2021. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Izmjene i dopune MRS 12 Porez na dobit: Međunarodna porezna reforma – pravila modela drugog stupa, objavljeno 23. svibnja 2023. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Izmjene i dopune MRS 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja i MSFI smjernica 2: Objava računovodstvenih politika, objavljeno 12. veljače 2021. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- Izmjene i dopune MRS 8 Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i pogreškama: Definicija računovodstvenih procjena, objavljeno 12. veljače 2021. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine). Usvajanje spomenutih standarda i tumačenja nije imalo značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva.

Usvajanje navedenih standarda i tumačenja nije imalo značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva.

b) Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, koji su usvojeni u EU, ali nisu još na snazi

- Izmjene i dopune MRS 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja: Klasifikacija obveza kao kratkoročnih ili dugoročnih, izdan 23. siječnja 2020. godine i dopunjeno 15. srpnja 2020. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

- Izmjene i dopune MSFI 16 Najmovi: Obveza za najam u povratnom najmu, izdan 22. rujna 2022. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).

Društvo ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na finansijske izvještaje Društva

c) *Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, a koji još nisu usvojeni u EU*

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, prerade i tumačenja koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde nisu usvojeni u Europskoj uniji:

- Izmjene i dopune MRS 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja: Klasifikacija obveza kao kratkoročnih ili dugoročnih, izdan 23. siječnja 2020. godine i dopunjena 15. srpnja 2020. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).
- Izmjene i dopune MSFI 16 Najmovi: Obveza za najam u povratnom najmu, izdan 22. rujna 2022. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).

Osim ako gore nije drugačije navedeno, ne očekuje se da će novi standardi i tumačenja značajno utjecati na finansijske izvještaje Društva.

Sažetak najvažnijih računovodstvenih politika

Sažetak najvažnijih računovodstvenih politika, primjenjivanih u tekućoj godini, izložen je u nastavku.

2.5. Priznavanje prihoda i rashoda

Sukladno MSFI 15 Prihodi po ugovorima s kupcima koji je usvojen 1. siječnja 2018. godine, gledajući priznavanja ugovora s kupcima Društvo primjenjuje model pet koraka;

- 1) Utvrđivanje ugovora s kupcem
- 2) Utvrđivanje obveze isporuke u ugovoru
- 3) Utvrđivanje cijene transakcije
- 4) Dodjeljivanje cijene transakcije obvezama isporuke u ugovoru
- 5) Priznavanje prihoda kada (ili kako) subjekt ispunjava obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknada u ugovoru na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupca. Prva primjena ovog standarda nije imala utjecaja na finansijske izvještaje Društva.

Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za povrate, diskonte, bonuse i premije, kao i poreze direktno povezane sa prodajom proizvoda i izvršenih usluga.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

Prihodi Društva nastaju i utvrđuju se:

- priznavanjem prihoda od pružanja usluga,
- priznavanjem prihoda od prodaje proizvoda (AIP, VFR itd.),
- priznavanjem prihoda od kamata,
- priznavanjem prihoda od prodaje imovine,
- priznavanjem prihoda od poslovнog najma,
- priznavanjem prihoda od finansijskih dobitaka,
- priznavanjem prihoda od ukidanja rezerviranja,
- priznavanjem ostalih prihoda.

Prihodi od prodaje roba i usluga priznaju se u trenutku isporuke roba i prijenosa značajnih rizika i koristi na kupca odnosno u slučaju usluga priznat će se prema stupnju dovršenosti i uz uvjet da se vrijednost može pouzdano izmjeriti. Najznačajniji dio prihoda iz osnovne djelatnosti jesu prihodi od rutnih i terminalnih naknada koje se obračunavaju, fakturiraju i naplaćuju u sklopu Eurocontrolovog sustava rutnih naknada. Vrijeme pružanja usluge jest datum na koji korisnik zračnog prostora tijekom leta od strane Društva prima usluge u zračnoj plovidbi (ATM, CNS, AIS i MET).

Prihodi koje Društvo ostvaruje temeljem pružanja usluga u zračnoj plovidbi podliježu zajedničkom regulatornom okviru (SES) na području Europske unije koji se temelji na planovima troškova i prometa odobrenih od strane relevantnih tijela (RH, EK) pri čemu se pojavljuju određeni viškovi i manjkovi koji proizlaze iz razlike između, na temelju odobrenih parametara (Plan performansi, Jedinična cijena /Unit rate), planiranih prihoda i stvarno ostvarenih prihoda. U situacijama značajne razlike između planiranih i ostvarenih rezultata primjenjuje se propisani mehanizam poravnjanja manjka ili viška prihoda koja proizlaze iz regulatornog okvira (SES rezerviranja) odnosno mehanizam zaštite pružatelja usluga u zračnom prometu u slučaju pada prometa iznad razine koju je u Planu performansi prihvatile Europska komisija. Mehanizam se pored odredbi MSFI 15 (točke 31., 47., 53. i 105 – 107) temelji na odredbama Provedbenih uredbi (EU) 2019/317 i 2020/1627 kojima je propisan mehanizam zaštite pružatelja usluga u zračnom prometu.

Prihodi od kamata obračunavaju se na temelju nepodmirenog potraživanja i po primjenjivim kamatnim stopama. Kamate se priznaju u prihode razmjerno vremenu, vrijednosti glavnice i ugovorenoj ili propisanoj stopi, prema ugovoru, kada su poznati svi potrebni elementi za obračun te se uključuju u prihod tijekom razdoblja u kojima generiraju prihod.

Prihodi od prodaje imovine priznaju se u skladu s odredbama kupoprodajnog ugovora i ispostavljenog računa kao i prihodi od poslovнog (operativnog) najma.

Prihodi od finansijskih dobitaka priznaju se kao pozitivne tečajne razlike s osnove potraživanja iz inozemstva, te pozitivnih tečajnih razlika iz stanja deviza na računima i u blagajni.

Rashodi su smanjenje ekonomskih koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja imovine ili stvaranja obveza. U politici priznavanja rashoda Društvo se pridržava sljedećih kriterija: rashodi imaju za posljedicu smanjenje imovine ili povećanje obveza što je moguće izmjeriti ili procijeniti; kada se očekuje postizanje prihoda u sljedećim obračunskim razdobljima, rashodi se priznaju postupkom razumne alokacije na obračunska razdoblja, te se rashod odmah priznaje u obračunskom razdoblju kada izdatak ne ostvaruje buduće ekonomskе koristi ili nema uvjeta da se prizna kao imovinska pozicija u bilanci / izvještaju o finansijskom položaju.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

2.6. Troškovi posudbe

Troškovi posudbe terete dobit ili gubitak u razdoblju u kojem su nastali ili se kapitaliziraju kada su ispunjeni uvjeti sukladno MRS-u 23.

2.7. Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama početno se preračunavaju u eure primjenom srednjih tečajeva Hrvatske narodne banke ("HNB") na datum transakcije, odnosno kada je riječ o plaćanju ono se bilježi po tečaju na datum plaćanja, dok se u slučaju bilježenja poslovne promjene temeljem računa dobavljača ili izlaznog računa kupcu isti bilježi po tečaju na datum računa. Novčana sredstva, potraživanja i obveze iskazani u stranim valutama naknadno se preračunavaju po tečajevima na datum bilance / izvještaja o finansijskom položaju. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u račun dobiti i gubitka tekuće godine.

2.8. Porez na dobit

Obveza za porez na dobit za tekuću godinu utvrđuje se na temelju rezultata ostvarenog u toj godini, usklađenog za iznose koji ne ulaze u poreznu osnovicu i porezno nepriznate troškove (50% troškova reprezentacije, 50% troškova korištenja osobnih vozila i dr.). Porez na dobit obračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi na datum bilance / izvještaja o finansijskom položaju.

U smislu obračuna poreza na dobit javljaju se i privremene porezne razlike kao razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine ili obveze u bilanci / izvještaju o finansijskom položaju i njihove porezne osnovice. S obzirom na utjecaj na poreznu osnovicu u budućim razdobljima, privremene razlike mogu biti: odbitne - umanjiti će poreznu osnovicu, a njihov učinak je odgođena porezna imovina ili oporezive - bit će oporezive u budućim razdobljima, a njihov učinak je odgođena porezna obveza.

2.9. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, a priznaje se ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini kroz period duži od jedne godine pritjecati u Društvo te ako se trošak nabave imovine može pouzdano utvrditi.

Nabavna vrijednost uključuje nabavnu cijenu, trošak rezervnih dijelova postrojenja i opreme, troškove zaduživanja za dugoročne građevinske projekte, te ostale zavisne troškove i procijenjenu vrijednost budućih troškova demontaže ako su uvjeti priznavanja istih ostvareni.

U slučaju kada je potrebno zamijeniti značajne dijelove nekretnina, postrojenja i opreme u intervalima, Društvo priznaje takve dijelove kao individualnu imovinu sa određenim vijekom trajanja. Isto tako u slučaju većih kontrola ili održavanja, troškovi istih se priznaju u knjigovodstvenom iznosu postrojenja i opreme kao zamjena, ako su zadovoljeni uvjeti priznavanja. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se u Računu dobiti i gubitka kako nastaju. Sadašnja vrijednost očekivanih troškova otpisa imovine nakon njezine uporabe se uključuje u trošak iste imovine, ako su uvjeti priznavanja ostvareni.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

Trošak amortizacije tereti račun dobiti i gubitka, a računa se linearnom metodom tijekom procijenjenog očekivanog vijeka upotrebe pojedinih stavaka nekretnina, postrojenja i opreme. Zemljište se ne amortizira. Očekivani vijek upotrebe je kako slijedi:

	Stopa amortizacije 2023.	Stopa amortizacije 2022.
2. Nekretnine		
2.1. Građevinski objekti (zgrade, objekti i dizala)	5%	5%
2.2. Ostali građevinski objekti (betonske, metalne i drvene konstrukcije, dalekovodi, cjevovodi, kabelske kanalizacije, kablovi, ograde i ostalo)	10%	10%
3. Oprema		
3.1. Poslovni inventar		
3.1.1. Strojevi, alati, uređaji, instrumenti, klima komore, agregati, energetska postrojenja i ostali poslovni inventar-za administrativnu podršku	25%	25%
3.1.2. Strojevi, alati, uređaji, instrumenti, klima komore, agregati, energetska postrojenja i ostali poslovni inventar-za operativno sistemsku podršku	14,28%	14,28%
3.2. Uredska, računalna i druga oprema		
3.2. 1. Uredska, informatička, računalna, telekomunikacijska i radio komunikacijska, navigacijska, meteorološka i druga oprema-za administrativnu podršku	25%	25%
3.2. 2. Uredska, informatička, računalna, telekomunikacijska i radio komunikacijska, navigacijska, meteorološka i druga oprema-za operativno sistemsku podršku	14,28%	14,28%
3.3. Transportna imovina (osobna i teretna vozila te ostala transportna sredstva)	20%	20%
3.4. Namještaj i konzole	14,28%	14,28%
4. Ostala nespomenuta materijalna imovina		
4.1. Imovina za administrativnu podršku	20%	20%
4.2. Imovina za operativno sistemsku podršku	12,5%	12,5%

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim sredstvima do njihovog potpunog otpisa. Nekretnine, postrojenja i oprema i svaki njihov značajan dio prestaju se priznavati prilikom potpunog otpisa ili kada se njihovim korištenjem ne očekuju buduće ekonomске koristi.

Dobici ili gubici nastali otudivanjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa tog sredstva i priznaju u korist, odnosno na teret prihoda.

Preostala (sadašnja) vrijednost i korisni vijek trajanja revidiraju se na kraju svake finansijske godine i usklađuju, ako je prikladno.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

2.10. Nematerijalna imovina

Nematerijalnu imovinu čine prava, ulaganja u software, licence, ulaganja u tuđu imovinu i sl. Nabava nematerijalne imovine tijekom godine evidentira se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumulirani ispravak vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturirana vrijednost nabavljenih imovina uvećana za sve troškove nastale do njenog stavljanja u upotrebu.

Nematerijalna imovina sa određenim vijekom trajanja amortizira se tijekom procijenjenog vijeka trajanja i umanjuje se kada za to postoje uvjeti. Promjene u očekivanom vijeku trajanja ili očekivani obrazac korištenja budućih ekonomskih koristi uključenih u imovinu uračunavaju se promjenom amortizacijskog perioda i metode i tretiraju se kao promjene računovodstvenih procjena.

Trošak amortizacije nematerijalne imovine sa određenim vijekom trajanja priznaje se u računu dobiti i gubitka kao trošak u skladu sa ulogom nematerijalne imovine. Nematerijalna imovina sa neodređenim vijekom trajanja se ne amortizira, ali se procjenjuje za umanjenja na godišnjoj osnovi, ili pojedinačno ili na razini generiranja novca.

Procjena neograničenog vijeka trajanja revidira se godišnje, a kako bi se odredilo da li i dalje postoji osnova za neograničeni vijek trajanja. U slučaju ne postojanja osnove, promjena vijeka trajanja iz neograničenog u ograničeni provodi se prema mogućnostima.

Dobici ili gubici ponovnog priznavanja nematerijalne imovine mjere se kao razlika između neto prinosa otpisa i knjigovodstvene vrijednosti imovine i priznaju se kao dio izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti u trenutku ponovnog priznavanja imovine.

Očekivani vijek upotrebe nematerijalne imovine prikazan je kako slijedi:

	Stopa amortizacije 2023.	Stopa amortizacije 2022.
1. Nematerijalna imovina		
1.1. Imovina za administrativnu podršku	25%	25%
1.2. Imovina za operativno sistemsку podršku	14,28%	14,28%

2.11. Imovina s pravom korištenja

Svi najmovi iskazuju se priznavanjem imovine s pravom korištenja i obveza za najam, osim za:

- Najmove imovine male vrijednosti; i
- Najmove čije razdoblje najma završava u razdoblju od 12 mjeseci od datuma prve primjene ili kraće.

Imovina s pravom korištenja iskazuje se odvojeno u Izvještaju o finansijskom položaju.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

Imovina s pravom korištenja početno se mjeri u visini obveza za najam, umanjena za sve primljene poticaje za najam i povećava se za:

- sva plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije tog datuma;
- sve početne izravne troškove i
- iznos rezervacije priznate u slučaju kada Društvo ugovorno snosi troškove demontaže, uklanjanja ili obnovi mesta na koje se imovina nalazi.

Imovina s pravom korištenja naknadno se mjeri po trošku nabave umanjrenom za akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti i usklađuje se za ponovno mjerjenje obveze po najmu zbog ponovne procjene ili izmjena najma. Imovina s pravom korištenja amortizira se tijekom vijeka trajanja imovine i razdoblja najma na linearnej osnovi, ovisno o tome koje razdoblje je kraće.

U nastavku je prikazan korisni životni vijek imovine s pravom korištenja:

OPIS	2023.	2022.
Poslovni, uredski i skladišni prostori	2-10 godina	2-10 godina
Oprema (transformatori)	10 godina	10 godina

Obveze za najam

Obveza za najam mjerena je po sadašnjoj vrijednosti preostalih otplata najma, diskontiranim korištenjem kamatne stope koja je sadržana u najmu, ako se ta stopa može lako utvrditi ili inkrementalne stope zaduzivanja Društva. Inkrementalna stopa zaduzivanja Društva je stopa po kojoj bi u sličnom roku i na temelju sličnog jamstva društvo plaćalo za posudbu sredstava nužnih za stjecanje imovine čija je vrijednost slična vrijednosti imovine s pravom uporabe u sličnom gospodarskom okruženju, po usporedivim odredbama i uvjetima.

Na datum početnog priznavanja, knjigovodstvena vrijednost obveza za najam uključuje i:

- iznose za koje se очekuje da će ih najmoprimac plaćati na temelju jamstava za ostatak vrijednosti;
- cijenu izvršenja mogućnosti kupnje ako je izvjesno da će najmoprimac iskoristiti tu mogućnost; i
- plaćanja kazni za raskid najma ako razdoblje najma odražava da će najmoprimac iskoristiti mogućnost raskida najma.

Nakon početnog mjerjenja, obveza za najam povećava se kako bi odražavala kamate na obveze po najmu i smanjuje se kako bi odražavala izvršena plaćana najma. Obveza za najam naknadno se mjeri kada dođe do promjene budućih plaćanja najma koji proizlazi iz promjene indeksa ili stope odnosno kad postoji promjena u procjeni roka bilo kojeg najma. Financijski troškovi priznaju se kao rashodi razdoblja na koji se odnose.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

2.12. Financijska imovina

Društvo od 01.01.2018. primjenjuje MSFI-9 – Financijski instrumenti, te njegova primjena nije imala značajni utjecaj na financijske izvještaje Društva. Financijska imovina se priznaje kada Društvo postaje ugovorna strana u ugovornim odredbama instrumenta. Financijska imovina klasificirana je temeljem karakteristika ugovorenih novčanih tijekova i poslovnih modela kako slijedi:

- financijska imovina-fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka;
- financijsku imovinu-fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit;
- dani zajmovi – držanje radi naplate / amortizirani trošak.

Društvo klasificira imovinu kako je prikazano u nastavku:

Klasifikacija i mjerene	Klasifikacija i mjerene
Aktiva	
Dugotrajna imovina	
Financijska imovina (Dani zajmovi i Depoziti)	Držanje radi naplate / Amortizirani trošak
Kratkotrajna imovina	
Novac i novčani ekvivalenti	Držanje radi naplate / Amortizirani trošak
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate / Amortizirani trošak
Depoziti	Držanje radi naplate / Amortizirani trošak
Vlasnički instrumenti	Fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL)

Poslovni model odražava način na koji Društvo upravlja imovinom kako bi ostvarilo novčane tijekove – bez obzira na to je li cilj Društva: isključivo prikupljanje ugovornih novčanih tokova od imovine (držanje radi naplate) ili prikupiti i ugovorne novčane tokove i novčane tokove koji proizlaze iz prodaje imovine (držanje radi naplate ugovornih novčanih tokova i prodaje), a ako nijedna od gore navedenih točaka nije primjenjiva, financijska imovina se klasificira kao dio drugog poslovnog modela i mjeri se po fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka.

Za vrednovanje držanih dužničkih instrumenata je važno koji poslovni model vrijedi za svakog od njih pojedinačno te pokazuju li karakteristike običnog zajma, odnosno sastoje li se njihovi novčani tokovi isključivo od kamate i glavnice. Ako pokazuju te karakteristike i ako se prema poslovnom modelu ne namjeravaju prodavati, nego držati do dospijeća, moraju se mjeriti po amortiziranom trošku. Ako poslovni model nastoji te instrumente djelomično prodati i djelomično ih držati, oni se mjeru po fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uz naknadnu reklassifikaciju u račun dobiti i gubitka. U svim ostalim slučajevima, financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Vrednovanje vlasničkih instrumenata mjeri se kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL). Razlog tomu je što pri ulaganjima prioritet je kratkoročno maksimalno povećanje dobiti. Stjecanje i prodaja vlasničkih instrumenata temelje se na razmatranjima poslovne politike. Dividende se priznaju u račun dobiti i gubitka u slučaju kada ne predstavljaju otplatu glavnice.

2.13. Zalihe

Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara se iskazuju po stvarnim troškovima nabave uvećano za zavisne troškove nastale dovođenjem zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom FIFO metode.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

Rezervni dijelovi koji se odnose na tekuće održavanje vrednuju se kao sirovine i materijal. Zalihe rezervnih dijelova na zalihamu dulje od jedne godine vrijednosno se usklađuju. Rezervni dijelovi koji se odnose na specifične dijelove pojedinih postrojenja i opreme i koji se mogu koristiti samo za pojedinu imovinu priznaju se kao dugotrajna imovina i amortiziraju u vijeku upotrebe kao i ta imovina.

Sitan inventar je imovina koja se ne troši jednokratno, te vijek trajanja može biti i dulji od godine dana od trenutka davanja u uporabu, te se otpisuje na teret troškova prilikom davanja u uporabu primjenom metode jednokratnog otpisa i vodi se na zasebnim zaduženjima.

Smanjivanje vrijednosti zaliha obavlja se pri godišnjem popisu kad nastanu oštećenja ili bilo koje druge okolnosti koje umanjuju dosadašnju vrijednost zaliha iskazanih u poslovnim knjigama.

2.14. Kratkotrajna i dugotrajna potraživanja

Kratkotrajna potraživanja su potraživanja od kupaca, države, zaposlenih i drugih pravnih i fizičkih osoba, čiji je rok dospijeća kraći od jedne godine i iskazuje se u poslovnim knjigama na temelju uredne isprave o nastanku poslovног događaja i podataka o njegovoj vrijednosti.

Kratkotrajna potraživanja vrijednosno se usklađuju kad se za pojedinu vrstu potraživanja ocijeni da je naplata neizvjesna ili okolnosti upućuju na nemogućnost naplate. Na svaki datum bilance / izještaja o finansijskom položaju procjenjuje se postoji li objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti pojedinog potraživanja. Privremeno vrijednosno usklađenje obavlja se na temelju podnesene tužbe, stečaja kupca i prema procjeni naplativosti potraživanja, dok se potraživanja trajno otpisuju u slučaju izgubljenog spora, nemogućnosti naplate iz stečajne mase kupca i zastare. Knjigovodstvena vrijednost potraživanja umanjiti će se direktno ili knjiženjem na kontu ispravka vrijednosti. Iznos gubitka priznaje se na teret dobiti ili gubitka za tekuću godinu.

Dugotrajna potraživanja su potraživanja s osnove prodaje imovine i usluga uz odgođeno plaćanje na rok duži od jedne godine, kao i druga potraživanja iz poslovnih odnosa s rokom dospijeća dužim od jedne godine. Dugotrajna potraživanja vrijednosno se usklađuju po saznanju o nemogućnosti naplate dijela ili cijelog potraživanja.

2.15. Novac u banci

Novac i novčani ekvivalentni obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju kod banaka i ostale kratkotrajne visoko likvidne instrumente s rokovima naplate do tri mjeseca ili kraće. Novčana imovina koja se nalazi na računima banaka Društva iskazuje se u nominalnoj vrijednosti, izraženoj hrvatskom valutnom jedinicom. Računi u bankama koji glase na inozemna sredstva plaćanja prikazuju se u hrvatskim valutnim jedinicama prema srednjem tečaju HNB-a na zadnji dan izještajnog razdoblja.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

2.16. Umanjenja

Na svaki datum bilance / izvještaja o finansijskom položaju, Društvo provjerava knjigovodstvene iznose svoje imovine kako bi se utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje se do nadoknadivog iznosa.

Gubitak od umanjenja imovine priznaje se kao rashod u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

2.17. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti razvrstavaju se kao imovina i obveze ili glavnica u skladu sa suštinom ugovornog aranžmana. Kamate, dividende, dobici i gubici koji se odnose na finansijski instrument razvrstan kao imovina ili obveza iskazuje se kao prihod ili rashod kada su nastali.

Finansijska imovina i finansijske obveze priznaju se u bilanci / izvještaju o finansijskom položaju Društva kad je Društvo postalo stranom ugovora o finansijskom instrumentu.

Potraživanja se iskazuju u nominalnom iznosu umanjenom za ispravak vrijednosti za procijenjene nenadoknadive iznose.

Obveze se iskazuju u nominalnom iznosu.

Ulaganja se priznaju na datum trgovanja i početno se mjere po trošku koji uključuje trošak transakcije. Ulaganja su svrstana u ulaganja namijenjena trgovajući čija se promjena fer vrijednosti priznaje u dobit ili gubitak te, ulaganja raspoloživa za prodaju čija se promjena fer vrijednosti priznaje u glavnici kao revalorizacijska rezerva.

Bankarski krediti na koje se obračunavaju kamate, kao i prekoračenja, iskazuju se u iznosima primljenih sredstava, odnosno odobrenih prekoračenja.

Uprava Društva je uvjerenja da se fer vrijednost imovine i obveza iskazanih u bilanci ne razlikuje značajno od njihovih knjigovodstvenih iznosa.

2.18. Potencijalne obveze/Potencijalna imovina

Potencijalne obveze ne iskazuju se u finansijskim izvještajima, već se objavljuju, osim ako je vjerojatnost odljeva popratnih ekonomskih koristi iz Društva vrlo mala. Potencijalna imovina nije priznata u finansijskim izvještajima, već se objavljuje kad je priljev ekonomskih koristi izgledan.

2.19. Kratkoročne i dugoročne obveze

Obveza je sadašnja obveza proizašla iz prošlih događanja za čije se podmirenje očekuje odljev resursa. Dugoročnim obvezama smatraju se one čiji je rok dospijeća duži od jedne godine. Kratkoročna obveza je sadašnja obveza koja ispunjava jedan od kriterija: očekuje se da će se podmiriti u redovnom tijeku poslovнog ciklusa i dospijeća u roku unutar dvanaest mjeseci poslije datuma bilance / izvještaja o finansijskom položaju.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

2.20. Državne potpore

Društvo novčanu ili nenovčanu imovinu primljenu bez ili uz djelomičnu naknadu od strane države, državnih tijela (bilo na lokalnoj ili međunarodnoj razini) priznaje sukladno MRS-20 Računovodstvo državnih potpora i objavljivanje državne pomoći.

Državne novčane i nenovčane potpore se prikazuju u nominalnoj vrijednosti zajedno sa svim izdacima koji im se izravno mogu pripisati.

Računovodstveno se potpore prikazuju kao odgođeni prihodi koji se priznaju u dobit na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem se priznaje rashod, odnosno troškovi za čije je pokriće potpora namijenjena (dubitni pristup).

Sukladno tome potpore koje s odnose na dugotrajnu imovinu kao prihod se priznaju tijekom vijeka upotrebe imovine u razdobljima i omjerima u kojima se priznaje trošak amortizacije te imovine.

2.21. Primanja zaposlenih

Ostala primanja zaposlenih

Očekivani troškovi ostalih primanja zaposlenih nakon prestanka zaposlenja te jubilarnih nagrada se obračunavaju za vrijeme zaposlenja, procjenjujući iznos budućih koristi koje je zaposleni zaradio kao povrat za pružene usluge u tekućem i ranijim razdobljima. Koristi se diskontiraju kako bi se utvrdila njihova sadašnja vrijednost. Diskontne stope se temelje na stopama prinosa državnih obveznika. Troškovi rada se alociraju kroz prosječno razdoblje dok ne isteknu. Troškovi vezani uz jubilarne nagrade i otpremnine za mirovinu terete troškove zaposlenih. Vrednovanje ovih obveza provodi se jednom godišnje.

Otpremnine

Obveza za otpremnine nastaje kada se zaposlenje zaposlenika otkazuje prije uobičajenog datuma umirovljenja ili kada zaposlenik prihvati dobrovoljno umirovljenje u zamjenu za otpremninu.

Kratkoročna primanja radnika

Društvo priznaje vremenska razgraničenja za neiskorištene dane godišnjeg odmora kada zaposleni pružaju usluge koje povećavaju njihova prava na buduće naknade za vrijeme odsustvovanja, te za otpremnine pri umirovljenju prema planu za sljedeće porezno razdoblje.

Osim uplata u treći mirovinski stup temeljem kolektivnog ugovora, Društvo nema posebnih mirovinskih planova zaposlenih. Svi radnici Društva uključeni su u mirovinske planove na razini države. Obveza Društva svodi se na uplatu propisanih doprinosa na primanja radnika.

2.22. Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje onda i samo onda ako Društvo ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispisuju na svaki datum bilance / izvještaja o financijskom položaju i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

Rezerviranja su utvrđena za troškove sudskih sporova, troškove nagrada zaposlenicima za dugogodišnje zaposlenje i umirovljenje (redovite jubilarne nagrade i otpremnine) i poravnanja manjka ili viška prihoda koja proizlaze iz regulatornog okvira (SES rezerviranja).

Rezerviranje troškova nagrada zaposlenicima za dugogodišnje zaposlenje i umirovljenje (redovite jubilarne nagrade i otpremnine) utvrđeno je kao sadašnja vrijednost budućih odjela novca koristeći diskontnu stopu od 1,0% i može se smatrati adekvatnom u smislu tržišnih uvjeta te odražava vremensku vrijednost novca. Odgovara očekivanom prinosu na dugoročne obveznice RH.

Društvo prati preporuke MRS 19 te je uključilo kvalificiranog aktuara u mjerjenje navedenih obveza za dugogodišnje zaposlenje i umirovljenje.

2.23. Događaji nakon datuma bilance/izvještaja o finansijskom položaju

Događaji nakon datuma bilance/izvještaja o finansijskom položaju koji pružaju dodatne informacije o položaju Društva na datum bilance/izvještaja o finansijskom položaju (događaji koji imaju za učinak usklađenja) priznaju se u finansijskim izvještajima. Oni događaji koji nemaju za posljedicu usklađenja, objavljeni su u bilješkama uz finansijske izvještaje ako su od materijalnog značaja.

2.24. Usaporene informacije

Tijekom 2022. godine izglasan je Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj prema kojem se euro usvajanja kao službena valuta u Republici Hrvatskoj 1. siječnja 2023. Zakonom se uređuje uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, pravila za preračunavanje, opskrba i zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura, dvojni optjecaj, dvojno iskazivanje, primjena načela neprekidnosti pravnih instrumenata, proračuni, finansijski planovi, poslovne knjige, finansijski izvještaji i porezi u procesu uvođenja eura, nadzor nad primjenom Zakona te prekršajne odredbe. U svrhu usporedivosti podataka iznosi iskazani u 2022. godini preračunati su u eure po konverzijskom tečaju 7,534500.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

3. PRIHODI OD PRODAJE

	2023. u EUR	2022. u EUR
Prihod od prodaje u zemlji /i/ Izravnjanje prihoda za otpuštanje SES dug. imovine (u zemlji)	6.959.412 (137.674)	6.569.288 -
Prihod od prodaje u inozemstvu /ii/ Izravnjanje prihoda za otpuštanje SES dug. imovine (ino)	124.385.667 (8.466.969)	121.329.845 -
Ukupno	122.740.436	127.899.133

Prihod od prodaje u inozemstvu čini 95% prihoda od prodaje Društva, dok prihod od prodaje u zemlji čini 5%. Ostvareni prihod odnosi se na naknade za pružanje usluga u zračnoj plovidbi civilnim i vojnim korisnicima zračnog prostora RH i zračnog prostora koji joj je dodijeljen na upravljanje sukladno međunarodnim konvencijama i ugovorima.

/i/ Prihodi od prodaje u zemlji, nakon izravnjanja (6.959.412 EUR – 137.674 EUR), iznose 6.821.738 EUR i odnose se na prihode od rutnih naknada u iznosu od 1.550.443 EUR, prihode od terminalnih naknada u iznosu 5.045.811 EUR, ost. prih. od prod. 225.485 EUR,

/ii/ Prihodi od prodaje u inozemstvu, nakon izravnjanja (124.385.667 EUR – 8.466.969 EUR), iznose 115.918.697 EUR i odnose se na prihode od rutnih naknada u iznosu od 98.862.859 EUR, prihode od terminalnih naknada u iznosu 13.836.977 EUR, rutnih naknada BiH 2.981.449 EUR, ost. prih. od prod. 237.413 EUR.

U prethodnim godinama Društvo je u bilanci (pozicija Aktivna vremenska razgraničenja) priznalo SES ugovorno pravo nadoknade manjka prihoda u ukupnom iznosu od 35.348.096,89 EUR, kao što je objašnjeno u Bilješkama 2.4., 12, i 27, a sve u skladu sa Provedbenom uredbom komisije (EU) br. 2019/317 o utvrđivanju programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru Jedinstvenog europskog neba, Provedbene uredbe komisije (EU) br. 2020/1627 o izvanrednim mjerama za treće referentno razdoblje (2020.–2024.) programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru SES regulative (Single European Sky) Jedinstvenog europskog neba zbog pandemije bolesti COVID-19, kao i nacrtu Provedbene odluke kojom se postavljaju ciljevi performansi na razini Unije za mrežu za upravljanje zračnim prometom za treće referentno razdoblje.

U 2023.g. realizirao se dio vrijednost SES ugovorne imovine fakturiranjem uvećanog iznosa RH rutnih naknada te su, kako bi se izbjegla dvostruka evidencija istih prihoda, stornirani prihodi od RH rutnih naknada u ukupnom iznosu od 8.604.644,02 EUR (Izravnjanje prihoda 137.674 EUR + 8.466.969 EUR), a pošto su isti već prihodovani u sklopu priznavanja njima povezane SES ugovorne imovine, a sve to poštujući financijske učinke koncepta „vremenske vrijednosti novca“ (priznavanje pripadajućeg kamatnog prihoda – „discount unwinding“).

Prihodi od osnovne djelatnosti iznose 122.277.538 EUR, od toga prihodi od rutnih naknada RH u iznosu od 100.413.301 EUR, prihodi od terminalnih naknada u iznosu od 18.882.788 EUR i prihodi od rutnih naknada (BiH) u iznosu od 2.981.449 EUR.

Ostali prihodi od prodaje iznose 462.898 EUR.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

4. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2023.	2022.
	u EUR	u EUR
Prihod od prodaje dugotrajne materijalne imovine	23.052	5.222
Prihod od ukidanja rezerviranja /i/	790.835	600.176
Prihod s osnove besplatnog primitka	94.442	7.011
Prihod od ukidanja vr.usk.nekurentnih zaliha	-	170.602
Prihodi od državnih potpora /ii/	2.236.147	2.052.784
Prihod od naknade šteta	17.334	4.858
Ostali nenavedeni poslovni prihodi /iii/	.299.898	253.948
Prihodi od najmova	10.082	9.946
Ukupno	3.471.790	3.104.547

/i/ Prihodi od ukidanja rezerviranja u iznosu od 790.835 EUR sastoje se od ukidanja rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore radnika iz prethodne godine u iznosu od 633.366 EUR te od ukidanja rezerviranja po započetim sudskim sporovima u iznosu od 157.469 EUR.

/ii/ Prihodi od državnih potpora u iznosu od 2.236.147 EUR predstavljaju prihod od realizacije dijela sredstava odgođenog prihoda koji se odnosi na primljena sredstava za predfinanciranje projekata za koje je Društvo apliciralo u cilju korištenja sredstava EU fondova.

/iii/ Ostale nenavedene poslovne prihode čine reprezentacija u kuhinji i caffe baru, obračun primitka u naravi za osobna vozila te ostalo nenavedeno, a najveći udio u iznosu od 209.069 EUR čini prefakturiranje troškova plaće te ostalih operativnih troškova za direktora COOPANS-a ostalim članicama navedenog udruženja.

5. MATERIJALNI TROŠKOVI

	2023.	2022.
	u EUR	u EUR
Troškovi sirovina i materijala /i/	1.761.303	1.642.439
Ostali vanjski troškovi /ii/	9.313.606	8.257.376
Ukupno	11.074.909	9.899.815

/i/ Troškovi sirovina i materijala

	2023.	2022.
	u EUR	u EUR
Trošak sirovina i materijala /i/	274.457	233.461
Trošak rezervnih dijelova /ii/	211.118	217.503
Trošak sitnog inventara	116.198	100.073
Trošak energije /iii/	1.159.530	1.091.402
Ukupno	1.761.303	1.642.439

/i/ Troškovi sirovina i materijala u iznosu od 274.457 EUR odnose se na utrošeni uredski materijal, HTZ opremu, sredstva za čišćenje i ostali materijal.

/ii/ Troškovi rezervnih dijelova u iznosu od 211.118 EUR odnose se na redovno i izvanredno održavanje opreme i uređaja.

/iii/ Troškovi energije u iznosu od 1.159.530 EUR sastoje se od troškova električne energije, troškova grijanja i troškova goriva za službena vozila Društva.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

/ii/ Ostali vanjski troškovi

	2023.	2022.
	u EUR	u EUR
Usluge telefona, pošte i prijevoza /i/	2.720.537	2.516.113
Usluge održavanja (servisne usluge) /ii/	3.765.478	3.530.708
Usluge najma i zakupnina	226.890	202.476
Intelektualne i osobne usluge /iii/	1.425.278	965.758
Komunalne usluge	308.683	312.795
Ostali vanjski troškovi	866.740	729.526
Ukupno	9.313.606	8.257.376

/ii/ U ukupnim troškovima telefona, pošte i prijevoza najznačajniju stavku čine troškovi zakupa domaćih vodova u iznosu 814.979 EUR, međunarodnih vodova u iznosu od 133.349 EUR, izdaci za usluge prijenosa podataka-DATA usluge u iznosu od 763.000 EUR, ATN/VDL usluge u iznosu od 221.160 EUR, usluge organiziranog prijevoza u iznosu od 227.096 EUR te prijevozne usluge zrakoplovom-inozemstvo u iznosu od 279.420 EUR. Ostali troškovi se odnose na prijevozne usluge u tuzemstvu, poštanske i ostale usluge.

/ii/ Najznačajniju stavku u troškovima usluga održavanja čine troškovi usluga održavanja opreme u iznosu od 1.049.723 EUR (održavanje TK sustava, tel. centrala, održavanje sustava-FAMA i dr., umjeravanje instrumenata, servisi vatrogasnih aparata, popravci opreme) i troškova usluga održavanja softvera i WEB stranica u iznosu od 1.458.192 EUR (ARES, Imperios, SW za održavanje dozvola), a ostalo se odnosi na usluge tekućeg i investicijskog održavanja objekata i opreme, usluge čišćenja, zaštitarske i ostale usluge.

/iii/ Intelektualne i osobne usluga u najvećem dijelu odnose se na usluge revizije i slične usluge u iznosu od 21.863 EUR (2022. u iznosu od 14.467 EUR), usluge FAB CE, PMO i PSO u iznosu od 112.713 EUR (2022. u iznosu 54.590 EUR), usluge za sudjelovanje u radu Jedinice za upravljanje zračnim prostorom (AMC) u iznosu od 240.378 EUR (2022. u iznosu od 206.800 EUR), usluge COOPANS podrške u iznosu od 347.847 EUR (2022. u iznosu od 185.052 EUR), te Agencijске usluge posredovanja i ustupanja radnika u iznosu od 370.593 EUR (2022. u iznosu od 129.766 EUR). Preko Agencije za privremeno ustupanje radnika u 2023. je ukupno bilo angažirano 14 radnika (DDOJ-TO 2 radnika, SUZP 2 radnika i SKFD 10 radnika).

6. TROŠKOVI OSOBLJA

	2023.	2022.
	u EUR	u EUR
Neto plaće i nadnice	40.415.213	33.644.616
Doprinos MO I. i II. stup	10.519.172	8.896.983
Porez i prirez na dohodak	11.542.688	8.722.122
Doprinosi na plaće	12.182.619	10.169.623
Ukupno	74.659.692	61.433.344

Neto plaće u iznosu 40.415.213 EUR sadrže i neto primanja Uprave Društva koja se sastoje od plaća u iznosu od 59.562 EUR (2022. u iznosu od 57.253 EUR), neto iznos otpremnina od 282.807 EUR za 9 radnika (2022. u iznosu od 70.463 EUR za 8 radnika), te neto plaće u naravi u iznosu od 50.359 EUR (2022. u iznosu od 47.224 EUR).

Temeljem važećeg Kolektivnog ugovora (dogovorenog pri sklapanju Kolektivnog ugovora iz 2015.) moguća je isplata otpremnina ne samo u mirovinski fond već i isplata na tekući račun radnika, što je u tom slučaju evidentirano kao trošak osoblja.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

7. AMORTIZACIJA

	2023.	2022.
	u EUR	u EUR
Amortizacija nematerijalne imovine	3.372.235	3.612.834
Amortizacija imovine s pravom upotrebe	137.912	129.604
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	6.715.035	6.232.651
Ukupno	10.225.182	9.975.089

8. OSTALI TROŠKOVI

	2023.	2022.
	u EUR	u EUR
Dnevnice za službena putovanja i putni troškovi	396.027	332.046
Nadoknade troškova zaposlenima, darovi i potpore /i/	2.871.010	2.512.770
Nadoknade članovima Nadzornog odbora (bruto)	19.346	10.134
Premije osiguranja /ii/	375.470	396.149
Bankovne usluge i troškovi platnog prometa	13.414	23.531
Troškovi prava korištenja licence i radijske frekvencije /iii/	957.430	910.704
Doprinosi, članarine i slična davanja	298.494	305.168
Troškovi obuke i izobrazbe	269.139	242.734
Ostali nenavedeni troškovi /iv/	605.348	571.039
Ukupno	5.805.678	5.304.275

/i/ Nadoknade troškova zaposlenima, darovi i potpore u iznosu od 2.871.010 EUR se u najvećoj mjeri odnosi na troškove prehrane u iznosu od 603.223 EUR, prijevoz 659.567 EUR, te prigodne nagrade sukladno Kolektivnom Ugovoru u iznosu od 1.472.146 EUR.

/ii/ Premije osiguranja u iznosu od 375.470 EUR obuhvaćaju osiguranje službenih vozila, osiguranje imovine, osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja te osiguranje od odgovornosti.

/iii/ Najznačajniji udio u trošku prava korištenja licence i radijske frekvencije predstavljaju troškovi najma licenci Microsoft programske opreme u iznosu od 449.338 EUR te meteorološki podaci u iznosu od 211.787 EUR.

/iv/ Ostali nenavedeni troškovi odnose se na troškove reprezentacije, troškove liječničkih pregleda, prijema novih kandidata, troškove rekreativne aktivnosti i sl. Najveći udio čini trošak Ugovora o uslugama zdravstvenog programa prevencije i zbrinjavanja stresa za kontrolore zračnog prometa u iznosu od 385.760 EUR.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

9. VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA

	2023.	2022.
	u EUR	u EUR
Vrijednosno usklađenje kratkotrajnih potraživanja /i/	47.442	8.059
Vrijednosno usklađenje zaliha /ii/	87.680	-
Ukupno	135.122	8.059

/i/ Vrijednosno su usklađena kratkotrajna potraživanja (zbog neizvjesnosti naplate i okolnosti koja upućuju na sumnjiva i sporna potraživanja) od kupca Eurocontrol - terminalne naknade u iznosu od 47.442 EUR.

/ii/ Vrijednosno se usklađuju i zalihe nekurentne robe u iznosu od 87.680 EUR.

10. REZERVIRANJA

	2023.	2022.
	u EUR	u EUR
Troškovi rez.za otpremnine i jubilarne nagrade	281.860	1.542.504
Troškovi rezerviranja za neiskorišteni godišnji odmor	673.410	633.366
SES rezerviranja	2.922.969	18.112.970
Ukupno	3.878.239	20.288.840

Kretanje rezerviranja prikazano je u Bilješci 30.

11. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2023.	2022.
	u EUR	u EUR
Otpis nenaplaćenih potraživanja /i/	94.562	124.851
Otpis dugotrajne imovine	9.531	284
Otpis zaliha	22.289	192.496
Ostali otpisi	914	-
Manjkovi /ii/	33.237	27.685
Kazne, penali, naknade šteta i sl.	-	9.838
Ostali navedeni poslovni rashod	81.582	135.917
Ukupno	242.115	491.071

/i/ Temeljem Izvješća i usklađenja s Eurocontrolom, otpisana su nenaplaćena potraživanja u iznosu od 94.562 EUR i sastoje se od: otpisa potraživanja za obavljene rutne usluge u iznosu od 69.589 EUR i otpisa potraživanja za pripadajuće kamate u iznosu od 22.425 EUR te otpisa potraživanja za obavljene rutne usluge u zračnom prostoru BiH u iznosu od 1.889 EUR te otpisa potraživanja za pripadajuće kamate u iznosu od 659 EUR.

/ii/ Manjkovi uključuju utrošene namirnice i neprodane menije u internom restoranu sukladno internim aktima i na način propisan Odlukom HGK.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

12. FINANCIJSKI PRIHODI

	2023. u EUR	2022. u EUR
Prihod od kamata /i/	1.353.232	164.562
Prihod od tečajnih razlika /ii/	3.198	112.658
Ukupno	1.356.430	277.220

/i/ Prihodi od kamata odnose se na prihode od kamata po viđenju, prihode od kamata po oročenjima kod banaka i kamata na zakašnjela plaćanja za potraživanja na temelju Izvješća Eurokontrola. Najveći udio čini kamatni prihod po SES ugovornoj imovini u iznosu od 814.823 EUR.

/ii/ Prihod od tečajnih razlika u iznosu od 3.198 EUR rezultat je promjene u vrijednosti tečaja tijekom 2023. proizašlog iz nabave proizvoda i usluga te stanja na deviznim računima Društva.

13. FINANCIJSKI RASHODI

	2023. u EUR	2022. u EUR
Rashod od kamata /i/	405.023	394.805
Rashod od tečajnih razlika	8.821	59.264
Ostali finansijski rashodi-diskont danog zajma	24.054	10.963
Ukupno	437.898	465.032

/i/ Rashodi od kamata odnose se na:

	2023. u EUR	2022. u EUR
Kamate na kredite - EIB	12.283	17.996
Kamate na kredite – EBRD 42754	36.776	50.619
Kamate na kredite-Eurocontrol	-	539
Kamate po osnovi operativnog najma	22.776	10.178
Kamate na kredite-ZABA	324.840	295.212
Kamate-ostalo	8.348	20.261
Ukupno	405.023	394.805

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

14. POREZ NA DOBIT

14.1. Svođenje računovodstvene dobiti/gubitka na oporezivu dobit obavljeno je kako slijedi:

	2023. u EUR	2022. u EUR
Računovodstvena dobit prije oporezivanja	21.109.820	23.415.375
Porezno nepriznati rashodi	3.497.906	19.779.758
Porezne olakšice	(197.663)	(460.315)
Dobit nakon povećanja i smanjenja	24.410.063	42.734.818
Preneseni porezni gubitak	-	(16.695.131)
Porezna osnovica	24.410.063	26.039.687
Obveza za porez na dobit po stopi od 18%	4.393.812	4.687.144
Promjene odgođene porezna imovine/obveza	(578.740)	(528.254)
Obveza za dodatni porez na dobit	-	7.375.373
Porez na dobit	3.815.072	11.534.263

Nominalna stopa poreza na dobit za 2023. i 2022. bila je 18%.

U svrhu izračuna osnovice poreza na dobit polazilo se od računovodstvene dobiti kao polazne porezne osnovice, čija vrijednost je uvećana za porezno nepriznate troškove: 50% troškova reprezentacije u iznosu od 22.328 EUR, 50% troškova za osobni prijevoz radnika u iznosu od 95.987 EUR, manjkovi na imovini u iznosu od 2.320 EUR, darovanja iznad propisanih svota u iznosu od 26.753 EUR, amortizacija iznad propisanih stopa u iznosu 5.187 EUR (MSFI 16), vrijednosna usklađenja i otpis potraživanja u iznosu od 47.442 EUR, vrijednosno usklađenje zaliha u iznosu od 87.680 EUR, troškovi rezerviranja u iznosu od 3.204.829 EUR, te ostale nepriznate troškove povećanja prema čl. 7. ZPD-a u iznosu od 5.380 EUR.

Porezna osnovica se smanjila za stavke državne potpore za obrazovanje i izobrazbu u iznosu od 169.392 EUR te ostalih rashoda prema čl. 6 ZPD-a u iznosu od 28.271 EUR.

Nakon smanjenja i povećanja računovodstvenog dobitka iskazan je porezni dobitak u iznosu od 24.410.063 EUR. Iznos od 578.740 EUR predstavlja neto razliku između stvaranja odgođene porezne imovine/obveze za iznos od 578.585 EUR i ukidanja odgođene porezne imovine za iznos od 779 EUR te ukidanja odgođene porezne obveze u iznosu od 934 EUR. (Bilješka 19 i Bilješka 33).

Obveze za dodatni porez na dobit za 2022. je bila 33%. Dodatni porez na dobitak se odnosio samo na porezno razdoblje 2022. godine te je plaćen u 2023. godini.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

14.2. Stanje odgođenih poreza – odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza

	31. prosinca 2023.	Promjene u 2023.	31. prosinca 2022	Promjene u 2022.	31. prosinca 2021.
	u EUR	u EUR	u EUR	u EUR	u EUR
Odgodata porezna imovina s osnove poreznog gubitka	-	-	-	(3.005.124)	3.005.124
Neamortizirana vrijednost imovine	15.663	935	14.728	(632)	15.360
Dugoročna rezerviranja za mirovine i jubilarne nagrade – MRS 19	2.580.137	50.736	2.529.401	277.651	2.251.750
Sudski sporovi - kamate	478	-	478	(1.911)	2.389
Rezerviranja SES regulativa	6.378.929	526.135	5.852.794	3.260.334	2.592.460
Ukupno privremene razlike	8.975.207	577.806	8.397.401	3.535.442	4.861.959
Ukupno Odgođena porezna imovina	<u>8.975.207</u>	<u>577.806</u>	<u>8.397.401</u>	<u>530.318</u>	<u>7.867.083</u>
Imovina s pravom uporabe - MSFI 16	(4.884)	934	(5.818)	(2.065)	(3.753)
Ukupno Odgođena porezna obveza	(4.884)	934	(5.818)	(2.065)	(3.753)
UKUPNO	<u>8.970.323</u>	<u>578.740</u>	<u>8.391.583</u>	<u>528.253</u>	<u>7.863.330</u>

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

15. DUGOTRAJNA NEMATERIJALNA IMOVINA

O P I S	Licencije, softver i ostala prava	Imovina u pripremi	Predujmovi	UKUPNO
	u EUR	u EUR	u EUR	u EUR
NABAVNA VRIJEDNOST				
31. prosinca 2021. godine	63.419.784	3.312.162	2.386	66.734.332
Direktna povećanja	-	3.306.483	577.774	3.884.257
Prijenos sa pripreme	3.205.626	(3.205.626)	-	-
Rashodovanje, otuđivanje i smanjenje	(6.623)	-	(71.329)	(77.952)
31. prosinca 2022. godine	66.618.787	3.413.019	508.831	70.540.637
Direktna povećanja imovine	-	4.178.661	89.915	4.268.576
Prijenos sa pripreme	3.858.918	(3.858.918)	-	-
Rashodovanje, otuđivanje i smanjenje	(32.039)	-	(238.234)	(270.273)
31. prosinca 2023. godine	70.445.666	3.732.762	360.512	74.538.940
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
31. prosinca 2021. godine	49.920.739	-	-	49.920.739
Amortizacija	3.612.834	-	-	3.612.834
Rashodovanje, otuđivanje i smanjenje	(6.623)	-	-	(6.623)
31. prosinca 2022. godine	53.526.950	-	-	53.526.950
Amortizacija	3.372.235	-	-	3.372.235
Rashodovanje, otuđivanje i smanjenje	(32.039)	-	-	(32.039)
31. prosinca 2023. godine	56.867.146	-	-	56.867.146
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
31. prosinca 2021. godine	13.499.045	3.312.162	2.386	16.813.593
31. prosinca 2022. godine	13.091.837	3.413.019	508.831	17.013.687
31. prosinca 2023. godine	13.578.520	3.732.762	360.512	17.671.794

Nematerijalna imovina u pripremi u iznosu od **3.732.762 EUR** sastoji se od :

Oznaka projekta	Naziv projekta	Vrijednost u EUR
P-DO-01	Projekt nadogradnje ATM sustava	3.022.738
P-DO-06	Projekti AWOS-MET domene	2.518
P-2011-02	Projekt fleksibilnog korištenja zračnog prostora	47.740
P-2004-12	Projekt jedinst. nadzora i upravljanja uređajima i sustavima	9.977
P-DO-03	Projekti VOICE-COM domene	623.404
P-DO-08	Projekt modernizacije ICT sustava	26.385
Ukupno		3.732.762

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

16. IMOVINA S PRAVOM UPOTREBE

Društvo je priznalo imovinu s pravom upotrebe i obveze za najam koje se odnose na poslovne prostore, skladišne prostore, parkirna mjesta i zakup transformatora, a prethodno su bila klasificirana kao operativni najmovi.

Imovina s pravom upotrebe:

	Imovina s pravom upotrebe u EUR
31. prosinca 2021. godine	245.831
Povećanje/usklađenje	80.238
Amortizacija	(129.604)
31. prosinca 2022. godine	196.465
Povećanje/usklađenje	585.650
Amortizacija	(137.912)
31. prosinca 2023. godine	644.203

Društvo je priznalo obveze za najam kako slijedi:

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Povećanje dugoročne obveza po najmu	515.560	149.186
Povećanje kratkoročne obveze po najmu	143.636	56.849
UKUPNO	659.196	206.035

Rashodi od kamata uključeni u financijske troškove u 2023. godini iznosili su 22.776 EUR (u 2022: 10.178 EUR).

Najmovi male vrijednosti:

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Kratkoročni najmovi	168.088	127.064
Najmovi male vrijednosti	58.802	75.412
226.890	202.476	

Troškovi koji se odnose na kratkoročne najmove koji nisu klasificirani kao najmovi po MSFI 16 iznose 226.890 EUR (u 2022: 202.476 EUR) i uključeni su u troškove zakupa. Ukupni novčani odljev za najam u 2023. je bio 132.725 EUR (u 2021: 141.080 EUR) dok je trošak kamate iznosio 22.776 EUR (u 2022: 10.178 EUR).

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

O P I S	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski inventar i transportna sredstva	Materijalna imovina u pripremi	Predujimovi	UKUPNO
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
NABAVNA VRIJEDNOST							
31. prosinca 2021. godine	6.499.355	38.624.766	75.009.310	8.006.932	9.201.540	81.967	137.423.870
Direktna povećanja	-	-	-	-	3.610.509	57.844	3.668.353
Prijenos sa pripreme	-	304.284	5.734.273	80.742	(6.119.299)	-	-
Rashodovanje, otuđivanje i smanjenje	-	(73.022)	(1.900.612)	(103.304)	-	(82.880)	(2.159.818)
31. prosinca 2022. godine	6.499.355	38.856.028	78.842.971	7.984.370	6.692.750	56.931	138.932.405
Direktna povećanja	-	-	-	-	8.896.095	1.463.156	10.359.251
Prijenos sa pripreme	-	1.461.253	6.303.052	439.138	(8.203.443)	-	-
Rashodovanje, otuđivanje i smanjenje	(1.697)	(21.411)	(3.613.912)	(67.353)	-	(1.007.729)	(4.712.102)
31. prosinca 2023. godine	6.497.658	40.295.870	81.532.111	8.356.155	7.385.402	512.358	144.579.554
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI							
31. prosinca 2021. godine	-	32.706.768	59.656.651	6.243.865	-	-	98.607.284
Amortizacija	-	1.268.545	4.445.375	518.732	-	-	6.232.652
Rashodovanje i otuđivanje	-	(73.023)	(1.900.504)	(103.128)	-	-	(2.076.655)
31. prosinca 2022. godine	-	33.902.290	62.201.522	6.659.469	-	-	102.763.281
Amortizacija	-	1.173.277	5.115.896	425.862	-	-	6.715.035
Rashodovanje i otuđivanje	-	(21.411)	(3.607.577)	(67.120)	-	-	(3.696.108)
31. prosinca 2023. godine	-	35.054.156	63.709.841	7.018.211	-	-	105.782.208
SADAŠNJA VRIJEDNOST							
31. prosinca 2021. godine	6.499.355	5.917.998	15.352.659	1.763.067	9.201.540	81.967	38.816.586
31. prosinca 2022. godine	6.499.355	4.953.738	16.641.449	1.324.901	6.692.750	56.931	36.169.124
31. prosinca 2023. godine	6.497.658	5.241.714	17.822.270	1.337.944	7.385.402	512.358	38.797.346

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

17.NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Postupak utvrđivanja i registriranja prava vlasništva nad nekretninama nije u cijelosti riješen. Rješavanje imovinsko pravnih pitanja je u tijeku, gdje poduzete aktivnosti ili već riješeni predmeti obuhvaćaju 90% vrijednosti imovine koju Društvo koristi. Neovisno o tome, imovina koju koristi Društvo sastavni je dio temeljnog kapitala sukladno Zakonu o osnutku Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. i Odluci Vlade RH o prijenosu sredstava (nekretnine, pokretnine i materijalna prava) u vlasništvo Društva.

Nekretnine Društva nisu opterećene hipotekama u svrhu osiguranja obveza za primljene kredite.

Dugotrajna materijalna imovina u pripremi u iznosu od **7.385.402 EUR** odnosi se na nekretnine u pripremi i ostalu materijalnu imovinu u pripremi prema strukturi po projektima u nastavku.

Nekretnine u pripremi:

Oznaka projekta	Naziv projekta	Vrijednost u EUR
P-DO-02	Projekti DATA-COM domene	490.750
P-DO-04	Projekti NAV domene	24.511
P-2020-02	Projekt nabave i implementacije TWR simulatora	7.400
P-DO-06	Projekti AWOS/MET domene	262.595
P-DO-07	Projekti rekonstrukcije građevina i infrastrukture	693.845
P-2023-02	Ostala investicijska ulaganja	5.027
P-2020-01	Pr. izgradnje i opremanja višenamjenskog centra u Zadru	186.403
Ukupno		1.670.531

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

17.NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Materijalna imovina u pripremi:

Oznaka projekta	Naziv projekta	Vrijednost u EUR
P-DO-01	Projekt nadogradnje ATM sustava	628.652
P-DO-02	Projekti DATA-COM domene	760.720
P-DO-03	Projekti VOICE-COM domene	381.482
P-DO-04	Projekti NAV domene	62.672
P-DO-06	Projekti AWOS/MET domene	379.496
P-DO-07	Projekt rekonstrukcije građevina i infrastruktura	26.665
P-DO-05	Projekt nadogradnje SUR sustava	2.610.728
P-DO-08	Projekt modernizacije ICT sustava	62.062
P-DO-09	Projekti MET-ATM domene	46.716
P-2017-01	Projekt modernizacije TWR i TMA radnih mjesta	18.491
P-2023-02	Ostala investicijska ulaganja	154.373
P-2023-04	Računalna oprema za poslovno informacijske sustave	573.523
P-2023-05	Računalna oprema za operativne sustave	4.892
P-2023-10	Poslovna telekomunikacijska oprema	1.450
P-2022-08	Uredski namještaj	2.099
P-2023-14	Meteo oprema	850
Ukupno		5.714.871

Sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 16, dio troškova bruto plaća radnika u iznosu 398.050 EUR u 2023. (neto: 216.339 EUR, porez/pirez: 57.724 EUR, doprinosi iz plaća: 64.803 EUR, doprinosi na plaće: 59.184 EUR) nije teretio rezultat, već je kapitaliziran na pripadajući projekt pošto je angažman istih bio nužan kako bi se osiguralo dovođenje sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu upotrebu i to kako slijedi:

- P-DO-01-1 Projekt nadogradnje ATM sustava u iznosu od 15.029 EUR,
- P-DO-01-2 Projekt nadogradnje COOPANS ATM sustava u iznosu od 112.149 EUR,
- P-DO-01-3 Projekt modernizacije COOPANS ATM sustava u iznosu od 37 EUR,
- P-DO-02-1 Projekti NET domene u iznosu od 13.470 EUR,
- P-DO-03-1 Projekti VOICE-COM domene u iznosu od 80.961 EUR,
- P-DO-03-3 Projekti modernizacije sustava gov. G-G kom. u iznosu od 4.866 EUR,
- P-DO-03-4 Projekti DATA-COM domene u iznosu od 15.982 EUR,
- P-DO-04-3 Projekt izgradnja mreže DME-a u iznosu od 27.869 EUR,
- P-DO-05-3 Projekt izgradnje nacionalnog WAM sustava u iznosu od 57.934 EUR,
- P-DO-06 Projekti AWOS/MET domene u iznosu od 39.589 EUR,
- P-2011-02 Projekt fleksibilnog korištenja zračnog prostora u iznosu od 30.164 EUR.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

18. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Sudjelujući interesi (udjeli) /i/ Dani zajam-Fond za PL/ET/LV/LT /ii/ Ukupno	16.000 452.026 468.026	16.000 82.792 98.792

/i/ Temeljem Društvenog ugovora iz 2014. osnovano je društvo FAB CE Aviation Services ltd. (FAB CE-Functional Airspace Block Central Europe), u čijem temeljnog kapitalu (u iznosu od 36.000 EUR) Društvo drži 1/6 poslovnog udjela u iznosu od 6.000 EUR 31. prosinca 2023. Razlika do 16.000 EUR predstavlja ulaganje u kapitalne pričuve. Sjedište ovog društva je u Zgornjem Brniku u Republici Sloveniji. Glavna djelatnost društva je poslovno i drugo poduzetničko savjetovanje.

/ii/ Dani zajam-Fond za PL/ET/LV/LT u iznosu od 452.026 EUR je diskontirani beskamatni dugoročni zajam za pomoć državama čiji su ANSP-ovi indirektno pogodjeni ratom u Ukrajini. Predviđeni povrat kredita je od siječnja 2025.

19. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Neamortizirana vrijednost imovine	15.663	14.728
Dugoročna rezerviranja za mirovine i jubilarne nagrade – MRS 19	2.580.137	2.529.401
Sudski sporovi - kamate	478	478
Rezerviranja SES regulativa	6.378.929	5.852.794
Ukupno	8.975.207	8.397.401

Iznos od 8.975.207 EUR (bilješka 14.2) predstavlja odgođenu poreznu imovinu nastalu temeljem privremenih razlika koje su nastale kao rezultat obračunatih porezno nepriznatih troškova rezerviranja za mirovine i jubilarne nagrade radnika prema čl. 11. Zakona o porezu na dobit, u iznosu od 2.580.137 EUR, kao i temeljem privremenih razlika nastalih kao rezultat porezno nepriznatih troškova otpisa dugotrajne imovine u iznosu od 15.663 EUR, prema čl. 17. istog Zakona, te temeljem privremenih razlika nastalih na osnovu rezerviranja sredstava za sudske sporove-kamate u iznosu od 478 EUR, dodatnim rezerviranjem sredstava u okviru SES regulative te nastalim saldom u iznosu od 6.378.929 EUR.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

20. ZALIHE

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
	u EUR	u EUR
Sirovine i materijal	23.310	21.934
Rezervni dijelovi	532.500	529.047
Sitan inventar na zalihi	144.857	97.107
Predujmovi-zalihe	-	589
Minus: ispravak vrijednosti zaliha	<u>(324.555)</u>	<u>(236.875)</u>
Ukupno	<u>376.112</u>	<u>411.802</u>

Zalihe su iskazane po trošku nabave i sastoje se od zaliha rezervnih dijelova, uredskog materijala, materijala za čišćenje, HTZ opreme i sitnog inventara. Zalihe rezervnog materijala su vrijednosno najznačajnija komponenta zaliha Društva što proizlazi iz specifičnosti industrije u kojoj Društvo posluje - sofisticirana oprema i tehnologija i sigurnosni zahtjevi neprekinutog funkcioniranja opreme.

21. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
	u EUR	u EUR
Kupci u zemlji	866.709	868.327
Kupci u inozemstvu /i/	20.272.593	21.033.352
Minus: Ispravak vrijednosti /ii/	<u>(318.814)</u>	<u>(299.222)</u>
Ukupno	<u>20.820.488</u>	<u>21.602.457</u>

/i/ Najveći dio potraživanja od kupaca u inozemstvu odnose se na potraživanja od Eurocontrola za usluge preleta i to za:

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
	EUR	EUR
Rutne naknade	17.931.806	18.133.593
Terminalne naknade	1.757.743	1.702.775
Rutne naknade-BIH	582.645	832.054
Ukupno	<u>20.272.194</u>	<u>20.668.422</u>

/ii/ Na temelju Izvješća i obračuna od Eurocontrola za sustav terminalnih naknada RH za godinu koja je završena 31.12.2023. saldo vrijednosnog usklađenja potraživanja od Eurocontrola iznosi 318.814 EUR.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

21. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)

Kretanje Ispravka vrijednosti prikazano je u sljedećoj tabeli:

	Ispravak vrijednosti 2023. u EUR	Ispravak vrijednosti 2022. u EUR
Početno stanje	(299.222)	(413.871)
Terminal-neizvjesnost naplate	(47.962)	(9.552)
Tečajna razlika i uskl.	275	(954)
Otpis	28.095	125.155
Ukupno	(318.814)	(299.222)

22. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD ZAPOSLENIKA I ČLANOVA PODUZETNIKA

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Potraživanja od zaposlenih	38.489	40.199
Ukupno	38.489	40.199

Potraživanja od zaposlenih odnose se na potraživanja za gotovinu (za isplaćene predujmove za službeni put), za plaću u naravi s osnove korištenja automobila radnika, potraživanja od zaposlenih za prekoračenje troškova mobitela iznad dozvoljenog odobrenog limita te potraživanje temeljem Sporazuma o prestanku ugovora o radu.

23. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Potraživanje za porez na dodanu vrijednost /i/	934.040	419.427
Potraživanje za porez i pirez iz plaća	4.560	3.949
Potraživanje za PDV koji još nije priznat	161.519	270.715
Potraživanje za nadoknade bolovanja od HZZO-a /ii/	35.716	16.695
Ostala potraživanja (više plaćeni doprinosi) /iii/	6.023	2.663
Potraživanja za više plaćenu obvezu za šume	937	-
Ukupno	1.142.795	713.449

/i/ Potraživanje za porez na dodanu vrijednost od 934.040 EUR čine potraživanja za 11. i 12. mjesec 2023., a naplaćena su u 2024.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

23. KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA (nastavak)

Potraživanja za porez na dodanu vrijednost koji još nije priznat odnosi se na račune koji su troškovno priznati u 2023., a priznavanja poreza na dodanu vrijednost uslijedit će u 2024.

/ii/ Potraživanja za nadoknade bolovanja od HZZO-a odnose se na potraživanja za nadoknade za redovna bolovanja te nadoknade s temelja ozljeda na radu.

/iii/ Ostala potraživanja odnose se na više plaćene doprinose (MIO, beneficirani staž, zdravstveno osiguranje i dr. doprinosi vezani uz isplatu plaće).

24. KRATKOTRAJNA OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Potraživanja za predujmove za usluge	-	4.602
Ostala kratkotrajna potraživanja	19.164	1.077
Ukupno	19.164	5.679

25. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Zagrebačka banka d.d.(depozit 3-12 mj.)	-	10.002.808
Zagrebačka banka d.d. (depozit 3-12 mj.)	-	10.003.617
Erste & Steiermärkische bank d.d.(depozit 3-12 mj.)	-	10.003.272
Zagrebačka banka d.d.(depozit 3-12 mj.)	10.021.575	-
Privredna banka Zagreb d.d.(depozit 3-12 mj)	10.021.863	-
Hrvatska poštanska banka (depozit 3-12 mj.)	10.138.904	-
Hrvatska poštanska banka (depozit 3-12 mj.)	10.017.548	-
Ukupno	40.199.890	30.009.697

Iznos od 40.199.890 EUR predstavlja devizna oročena sredstava s pripisanim kamata na dan 31.12.2023. kod Zagrebačke banke d.d., Zagreb po zaključnici br. Z001259583 do 7.12.2024., Hrvatske poštanske banke po 2 ugovora: Ug.85-2023-9780-131-DPVPJS ugovoren do 20.6.2024. i Ug.176-2023-9780-131-DPVPJS ugovoren do 11.12.2024. te Privredne banke Zagreb d.d. po Ug.8310887355 do 11.12.2024.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

26. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
	u EUR	u EUR
Stanje na žiro računima	66.202.816	264.295
Stanje na deviznim računima	81.497	63.406.092
Ukupno	66.284.313	63.670.387

Iznos od 66.284.313 EUR predstavlja stanja na računima poslovnih banaka Društva (Privredna banka Zagreb d.d., Zagrebačka banka d.d. i Erste & Steiermärkische bank d.d.) na dan 31. prosinca 2023. Budući je sa 01.01.2023. službena valuta u RH postala euro vidljive su razlike u bilješci sa stanjem 31.12.2022. i 31.12.2023.godine.

27. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

Aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od **28.510.004 EUR** (31. prosinca 2022. u iznosu od 36.297.376 EUR) odnose se na:

	31.prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
	u EUR	u EUR
/i/ Dugotrajno obračunati prihodi	20.146.458	27.558.276
/ii/ Kratkotrajno plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	8.363.546	8.739.100
Ukupno	28.510.004	36.297.376

/i/ Dugotrajno obračunati prihodi u iznosu od **20.146.458 EUR** (31. prosinca 2022. u iznosu od 27.558.276 EUR) prikazani su u sljedećoj tabeli:

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
	u EUR	u EUR
Obračunati prihodi - ugovorna imovina	27.558.276	35.348.097
Tekuće dospijeće	(7.411.818)	(7.789.821)
Ukupno	20.146.458	27.558.276

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

27. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI (nastavak)

/ii/ Kratkotrajno plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi u iznosu od **8.363.546 EUR** (31. prosinca 2022. u iznosu od 8.739.100 EUR) prikazani su u sljedećoj tabeli:

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Tekuće dospijeće obračunatih prihoda -ugovorne imovine	7.411.818	7.789.821
Unaprijed plaćene licence	560.907	548.983
Unaprijed plaćeni troškovi prava korištenja	12.582	44.847
Unaprijed plaćeni troškovi održavanja	201.309	262.563
Unaprijed plaćeni troškovi prijevoza	52.145	54.986
Unaprijed plaćeni troškovi-članarine	71.260	11.342
Ostali unaprijed plaćeni troškovi	53.525	26.558
Ukupno	8.363.546	8.739.100

Kao što je objašnjeno u Bilješkama 2.4. i 3 spomenuta ugovorna imovina u iznosu od 27.558.276 EUR iskazana je temeljem Provedbene uredbe komisije (EU) br. 2019/317 o utvrđivanju programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru Jedinstvenog europskog neba, Provedbene uredbe komisije (EU) br. 2020/1627 o izvanrednim mjerama za treće referentno razdoblje (2020.–2024.) programa performansi i sustava utvrđivanja naknada u okviru SES regulative (Single European Sky) Jedinstvenog europskog neba zbog pandemije bolesti COVID-19, kao i nacrt Provedbene odluke kojom se postavljaju ciljevi performansi na razini Unije za mrežu za upravljanje zračnim prometom za treće referentno razdoblje. Navedeni propisi određuju da se u situacijama značajne razlike između planiranih i ostvarenih rezultata primjenjuje propisani mehanizam zaštite pružatelja usluga u zračnom prometu u slučaju pada prometa iznad razine koju je u Planu performansi prihvatile Europska komisija.

28. TEMELJNI KAPITAL

Temeljni kapital utvrđen je u nominalnoj vrijednosti u iznosu od **59.725.264 EUR** (31. prosinca 2022. godine u istom iznosu) i predstavlja ulog jedinog osnivača i vlasnika Republiku Hrvatsku.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

29. OSTALE REZERVE

	u EUR
31. prosinca 2022.	34.507.897
Dobit 2022. /i/	11.881.112
Uplata u državni proračun RH /ii/	(7.128.667)
31. prosinca 2023.	39.260.342

Ostale rezerve rezultat su rasporeda dobiti iz prethodnih godina, a temeljem Odluka Skupštine Društva o uporabi dobiti.

/i/ U 2023. godini se temeljem Odluke Skupštine Društva od 27.6.2023 neto dobit Društva 2022. u iznosu od 11.881.112 EUR rasporedila u pričuve (ostale rezerve) Društva.

/ii/ Skupština Društva je na 64.sjednici održanoj 13. prosinca 2023. donijela Odluku (na temelju udjela u temeljnog kapitalu Društva koji pripada Republici Hrvatskoj) da će se izvršiti uplata iz dobiti (ostalih rezervi) u iznosu od 7.128.667 EUR (60% sredstava s osnove neto dobiti Društva nakon oporezivanja za 2022.godinu) u Državni proračun Republike Hrvatske Odlukom Vlade RH (NN 131/23).

30. REZERVIRANJA

	Troškovi po sudskim sporovima	Troškovi jub. nagrada i otpremnina	Troškovi SES regulativa	Ukupno
	u EUR	u EUR	u EUR	u EUR
31. prosinca 2022.	213.014	14.052.236	32.515.525	46.780.775
Dodatna rezerviranja	-	281.860	2.922.969	3.204.829
Iskorištena i ukinuta rezerviranja	(157.469)	-	-	(157.469)
31. prosinca 2023.	55.545	14.334.096	35.438.494	49.828.135

Na dan 31.12.2023. Društvo je iskazalo rezerviranja u iznosu od 49.828.135 EUR po osnovi sudskih sporova, jubilarnih nagrada, otpremnina te rezerviranja proizašla iz SES regulatornog okvira.

Saldo od 14.334.096 EUR odnosi se na rezerviranje sredstava za jubilarne nagrade radnika Društva u iznosu od 3.577.505 EUR te rezerviranja za redovne otpremnine radnika Društva u iznosu od 10.756.591 EUR.

Ukidanje rezerviranja u iznosu od 157.469 EUR po započetim sudskim sporovima formirano je temeljem procjene rizika kao i na osnovu mišljenja odvjetnika.

Kao što je navedeno u bilješci 2.5. i 2.22 prihodi koje Društvo ostvaruje podliježu zajedničkom regulatornom okviru (SES) na području Europske unije koji se temelji na planovima troškova i prometa odobrenih od strane relevantnih tijela. U situacijama značajne razlike između planiranih i ostvarenih rezultata primjenjuje se propisani mehanizam poravnjanja manjka ili viška prihoda koja proizlaze iz regulatornog okvira (SES rezerviranja). Primjenjujući taj mehanizam Društvo je u 2023. dodatno rezerviralo 2.922.969 EUR.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

31. OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA

	Kamatna stopa	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
European Investment Bank, Luxembourg /i/	3,84-4,99 % ovisno o tranši	208.333	347.222
European Bank for Reconstruction and Development, London /ii/	6 mj. EURIBOR + 1 %	-	2.803.811
Zagrebačka banka d.d., Zagreb /iii/	1,4 %	21.235.649	25.217.334
Minus: Tekuće dospijeće (vidi Bilješku 35)		21.443.982	28.368.367
Ukupno		(6.775.029)	(8.251.612)
		14.668.953	20.116.755

31.1. Promjene u obvezama prema bankama i drugim financijskim institucijama tijekom godine su, kako slijedi:

	u EUR
31. prosinca 2022.	28.368.367
Novi kredit	-
Otplate	(6.924.385)
Tečajne razlike	-
Minus: Tekuće dospijeće	21.443.982
31. prosinca 2023.	(6.775.029)
	14.668.953

31.2. Dugoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama dospijevaju na plaćanje, kako slijedi:

	u EUR
Dospijeće od jedne do dvije godine	13.480.614
Dospijeće od dvije do tri godine	1.188.339
Ukupno	14.668.953

/i/ Kredit European Investment Bank (EIB) temelji se na Ugovoru o financiranju br. 21677 iz 12. rujna 2002. na 20.000.000 EUR, (jamac RH). Ova kreditna sredstva su iskorištena za projektiranje, izgradnju i uvođenje poboljšanja usluga kontrole zračne plovidbe u RH, a u cilju održavanja sigurnosnih standarda i povećanja kapaciteta zračnog prostora u skladu s predviđenim porastom zračnog prometa. Rok povrata ovih kreditnih sredstava je svibanj 2025.

/ii/ Ugovor sa European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) br. 42754 zaključen je u 2011. u iznosu od 47.000.000 EUR u svrhu modernizacije sustava za kontrolu zračne plovidbe u RH, u cilju poboljšanja sigurnosti zračnog prometa i povećanja kapaciteta. Rok povrata ovih kreditnih sredstava je bio svibanj 2023. i kredit je otplaćen u cijelosti.

/iii/ Kredit sa Zagrebačkom bankom ugovoren je za financiranje trajnih obrtnih sredstava manjak kojih je nastupio padom prometa uzrokovano pandemijom.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

32. OBVEZE S OSNOVE NAJMA - DUGOROČNE

	31.prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Dugoročne obveze s osnove najma	659.196	206.035
Minus: tekuće dospijeće dugoročnih obveza s osnove najma	(143.636)	(56.849)
Ukupno	515.560	149.186

Dospijeća obveza s osnova najma na datum izvještavanja je kako slijedi:

	do godinu dana	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	preko 5 godina	UKUPNO
	u EUR	u EUR	u EUR	u EUR	u EUR
Obveze po osnovi najma	143.636	134.292	104.346	276.922	659.196

Iznos od 515.560 EUR predstavlja dugoročne obveze s osnove najma po Odluci o priznavanju imovine s pravom uporabe u Izvještaju o finansijskom položaju / Bilanci u skladu sa MSFI 16. Za izračun početne vrijednosti imovine s pravom upotrebe/obveza i izračuna sadašnje vrijednosti plaćanja najma primjenila se diskontna stopa od 3,13% po svim najmovima koji ispunjavaju uvjete za priznavanje.

33. ODGOĐENA POREZNA OBVEZA

	31.prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
	u EUR	u EUR
Odgođena porezna obveza	4.884	5.818
Ukupno	4.884	5.818

Iznos od 4.884 EUR predstavlja odgođenu poreznu obvezu nastalu tijekom godina po Odluci o priznavanju imovine s pravom uporabe u Bilanci/Izvještaju o finansijskom položaju u skladu sa MSFI 16.

34. KRATKOROČNE OBVEZE ZA DEPOZITE

	31.prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Obveze s osnove depozita i sl.	285.149	186.049
Ukupno	285.149	186.049

Iznos od 285.149 EUR predstavlja obveze za depozite zaprimljene kao jamstvo za izvršenje Ugovora te ostala jamstva za ozbiljnost ponude od Odašiljači i veze d.o.o., Infotel d.o.o., Agram specijalna bolnica, Toplice sveti Martin d.o.o., Jadranka turizam d.o.o., Liburnia Riviera Hoteli d.d., Pleter usluge d.o.o., Darojković promet d.o.o.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

35. KRATKOROČNE OBVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANCIJSKIM INSTITUCIJAMA

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
<u>Tekuće dospijeće dugoročnih obveza (bilješka 31)</u>		
European Investment Bank, Luxembourg	138.889	138.889
European Bank for Reconstruction and Development, London	-	2.803.811
Zagrebačka banka d.d., Zagreb	6.636.140	5.308.912
Ukupno	<u>6.775.029</u>	<u>8.251.612</u>

36. KRATKOROČNE OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Dobavljači u zemlji /i/	4.114.840	2.085.881
Dobavljači u inozemstvu /ii/	1.677.890	1.588.613
Ukupno	<u>5.792.730</u>	<u>3.674.494</u>

/i/ Najveći udio u saldu obveza prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 4.114.840 EUR odnosi se na:

- Hrvatski Telekom d.d., COMBIS d.o.o., Odašiljači i veze d.o.o., Micro-link d.o.o., HEP Opskrba d.o.o., SGM Informatika do.o., Eurokod Pisačić d.o.o., Elektro Imber d.o.o., Atos IT Solutions and services d.o.o., Elcop d.o.o..

/ii/ Najveći udio u saldu obveza prema dobavljačima u inozemstvu u iznosu od 1.677.890 EUR odnosi se na:

- Thales ATM, Jotron electronics AS, IBL Software engineering, Frequentis GmbH, Frequentis Comsoft.

Sve obveze prema dobavljačima u zemlji i inozemstvu uredno se podmiruju u rokovima dospijeća.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

37. KRATKOROČNE OBVEZE PREMA ZAPOSLENICIMA

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Obveze prema radnicima /i/	13.801	9.160
Obveze za neto plaće /ii/	7.563.436	3.627.089
Obveze za nagradu za ostvarene rezultate	844.223	728.784
Ostale obveze	8.729	3.249
Ukupno	8.430.189	4.368.282

/i/ Obveze prema radnicima odnose se na obveze za nadoknadu troškova službenog puta, za nadoknade plaća koje se refundiraju od HZZO-a i ostale obveze prema radnicima.

/ii/ Obveze za neto plaće odnose se na plaću za mjesec prosinac tekuće godine koja je isplaćena u mjesecu siječnju naredne godine.

38. KRATKOROČNE OBVEZE ZA POREZE, DOPRINOSE I SLIČNA DAVANJA

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Obveze za poreze i prirez	2.885.914	1.166.531
Obveze za doprinose	3.790.455	1.881.301
Ostale obv. i slična davanja (turist. član., čl. HGK)	14.587	86.689
Obveza za porez na dobitak	1.269.049	4.687.144
Obveza za dodatni porez na dobit	-	7.375.372
Ukupno	7.960.005	15.197.037

Obveze za poreze, prirez i doprinose odnose se na plaću za mjesec prosinac tekuće godine koja je isplaćena u mjesecu siječnju naredne godine.

39. KRATKOROČNE OSTALE OBVEZE

	31. prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Obveze za kamate /i/	75.768	105.267
Ostale obveze /ii/	1.280.766	1.339.948
Tekuće dospijeće dugoročnih obveza za najam (bilješka 32)	143.636	56.849
Nefakturirane obveze prema dob. i obveze za BMC karticu	2.942.480	1.615.279
Ukupno	4.442.650	3.117.343

/i/ Obveze za kamate s danom 31.prosinca 2023. sastoje se od kamata po kreditima prema: EIB u iznosu od 832 EUR te prema kreditu Zagrebačkoj baci u iznosu od 74.936 EUR.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

39. KRATKOROČNE OSTALE OBVEZE (nastavak)

/ii/ Ostale obveze u iznosu od 1.280.766 EUR najvećim dijelom proizlaze iz multilateralnog odnosa Društva i Hrvatske agencije za civilno zrakoplovstvo, Državne uprave za zaštitu i spašavanje te Eurocontrola, a temeljem sudjelovanja u Eurocontrolovom sustavu obračuna rutnih naknada.

40. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

Pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od **8.964.192 EUR** (31.prosinca 2022. u iznosu od 6.664.891 EUR) prikazana su u sljedećoj tabeli:

	31.prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Dugoročno prihod budućeg razdoblja /i/ Kratkoročno odgođeno plaćanje troškova /ii/ i prihod budućeg razdoblja	8.257.352	5.991.084
Ukupno	706.840	673.807
	8.964.192	6.664.891

/i/ Dugoročni prihod budućeg razdoblja u iznosu od **8.257.352 EUR** (31. prosinca 2022. u iznosu od 5.991.084 EUR) prikazan je u sljedećoj tabeli:

	31.prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Projekt CEF 2015	2.016.865	2.452.518
Projekt CEF 2016	2.864.200	2.653.868
Projekt CEF 2017	178.969	491.724
Projekti SESAR 2020	192.120	385.209
Ostali projekti	26.938	7.765
Projekt CEF 2022	119.978	-
Projekt EXODUS	2.858.282	-
Ukupno	8.257.352	5.991.084

Prihodi po EU projektima evidentiraju se na odgođenim prihodima i priznaju kroz sučeljavanje s pripadajućim rashodima u skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom i MRS 20 Državne potpore.

/ii/ Kratkoročno odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja u iznosu od **706.840 EUR** (31. prosinca 2022. u iznosu od 673.807 EUR) prikazan je u sljedećoj tabeli:

	31.prosinca 2023. u EUR	31. prosinca 2022. u EUR
Godišnji odmor radnika	673.411	633.366
Ostali odgođeni prihodi	33.429	40.441
Ukupno	706.840	673.807

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

41. IZVANBILANČNI ZAPISI

	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2022.
	u EUR	u EUR
Oprema-Eurocontrol	19.858	19.858
Ulaganja u materijalna prava	54.928	54.928
Primljene garancije /i/	9.353.060	5.097.915
Primljene zadužnice	218.312	207.004
Izdane zadužnice /ii/	28.211.662	28.070.989
Ukupno	37.857.820	33.450.694

/i/ Značajne vrijednosti jamstva od dužnika kao instrument plaćanja u iznosu od 9.353.060 EUR odnose se na primljena sredstva osiguranja-bankovne garancije izdane u korist Društva sa stanjem na dan 31. prosinca 2023. (a odnose se na domaće i inozemne dobavljače za dobro izvršenje posla po ugovorima) kao i primljene zadužnice u vrijednosti od 218.312 EUR po naslovu poslovnih odnosa Društva sa dobavljačima roba i usluga.

/ii/ Najznačajniji dio vrijednosti vanbilančne evidencije predstavljaju izdane zadužnice u iznosu od 28.211.662 EUR i odnose se na zadužnicu prema Zagrebačkoj banci u iznosu od 27.720.600 EUR te izdane zadužnice prema dobavljačima: INA d.d., Odašiljači i veze d.o.o., HEP-ODS d.o.o., i drugi u iznosu od 491.062 EUR.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

42. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Izvještaj o novčanim tokovima za 2023. izrađen je temeljem indirektne metode.

Tijekom 2023. Društvo je ostvarilo ukupnu vrijednost od 2.613.926 EUR pozitivnog novčanog toka (2022: 29.297.861 EUR). Ovakva vrijednost ukupnih novčanih tokova za 2023. rezultat je:

a) 34.404.687 EUR pozitivnih novčanih tokova koji su dominantno posljedica:

- ostvarenog poslovnog dobitka prije oporezivanja u visini od 21.109.821 EUR te ostvarene samo akumulacije sredstava temeljem ostvarenog troška amortizacije od 10.225.182 EUR,
- neto pozitivnog usklađenja bruto poslovnog rezultata za nenovčane stavke u visini od 2.921.974 EUR (prvenstveno se odnose na iskorištena i ukinuta rezerviranja),
- povećanja operativnih novčanih tokova temeljem plaćenih kamata u vrijednosti od 406.773 EUR te uplaćenog poreza na dobit u iznosu od 15.187.279 EUR,
- zabilježenih pozitivnih promjena u vrijednosti neto radnog kapitala od 15.741.762 EUR Društva:
 - povećanja operativnih novčanih tokova temeljem povećanja kratkoročnih potraživanja za 8.101.525 EUR,
 - povećanja operativnih novčanih tokova temeljem povećanja kratkoročnih obveza Društva za 7.604.547 EUR, te
 - povećanja operativnih novčanih tokova temeljem smanjenja salda zaliha za 35.690 EUR,

b) 22.173.866 EUR negativnog novčanog toka iz investicijskih aktivnosti

koji su u najvećoj mjeri obilježeni ulaganjima u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu te oročenjima i razročenjima depozita kod Zagrebačke banke d.d., Privredne banke d.d. te Hrvatske poštanske banke.

c) 9.616.895 EUR negativnog novčanog toka iz finansijskih aktivnosti

koji su u najvećoj mjeri obilježeni u vrijednosti otplata kredita, te uplate obveze na temelju udjela u temeljnem kapitalu u Državni proračun Republike Hrvatske Odlukom Vlade RH.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo nadzire i upravlja rizicima značajnim za njegovo poslovanje – tržišnim rizikom, kreditnim rizikom, te drugim rizicima.

Financijski rizik

Financijski rizici proizlaze iz različitih financijskih transakcija, no, uzmemli u obzir to da svi rizici prije ili kasnije imaju financijske učinke, možemo reći da su svi rizici posredno financijski. Financijski rizici u užem smislu, koje Društvo nadzire i kojima upravlja su rizik likvidnosti, valutni i kamatni rizik. Društvo nadzire i upravlja i ostalim rizicima značajnim za njegovo poslovanje, a to su tržišni i kreditni rizik.

Tržišni rizik

Slijedom članstva u EU i EUROCONTROL-u, HKZP u svojem poslovanju primjenjuje uredbe Europske komisije i propise EUROCONTROL-a koji se odnose na poslovne performanse HKZP-a i sustav rutnih i terminalnih naknada (Uredbe Europske komisije 2019/317, 2020/1627, EUROCONTROL-ova Načela, Vodič i Uvjeti primjene sustava rutnih naknada i uvjeti plaćanja), kao i nacionalni Pravilnik o utvrđivanju rutnih i terminalnih naknada (NN 91/2013).

Navedeni propisi nalažu Društvu uspostavljanje baze troškova za rutne i terminalne usluge za svaku poslovnu godinu, prognoziranje zračnog prometa i formiranje jedinične cijene usluga (unit rate) po kojoj se korisnicima naplaćuju pružene usluge. Promet, kao čimbenik tržišnog poslovanja, značajan je iz aspekta ostvarenja planiranih prihoda, održavanja potrebne likvidnosti i stabilnosti financijskog i poslovnog sustava.

Tržišni rizik, a posebice rizik ostvarivanja prometa i prihoda, dodatno je aktualiziran s obzirom na proces izrade novog revidiranog petogodišnjeg plana performansi za četvrtu referentno razdoblje, odnosno za 2025. – 2029. (odnosno RP4).

Temeljna Performance i Charging Uredba 2019/317 uvela je dodatna ograničenja, potencijalno rigoroznije penale, rizike, pa čak i neizvjesnosti koji se mogu negativno materijalizirati u području petogodišnjih investicija, kapaciteta, jediničnih cijena, prometa, prihoda i slično. Sve navedeno dodatno i značajno usložnjava situacija oko neizvjesnosti i rizika povezanih s procjenom kretanja zračnog prometa u RP4 razdoblju i utjecaja geopolitičkih zbivanja na tokove prometa. Dodatno, države članice EU izglasale su usvajanje novog SES2+ regulatornog okvira koji će zasigurno iziskivati donošenje novih provedbenih uredbi čime će, ionako izazovno trenutno regulatorno okruženje, postati još izazovnije i potencijalno rizičnije po održivost poslovnog modela Društva.

Kamatni rizik

Kamatni rizik jest rizik od promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope koje se primjenjuju na financijski instrument. Drugim riječima, kamatni rizik jest mogućnost ostvarenja gubitaka (ili dobitka) zbog promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope koje se primjenjuju na financijsku imovinu ili obvezu Društva. Nije bilo značajnijih promjena utjecaja kamatnog rizika na poslovanje Društva. Neovisno o tome, Društvo i dalje razmatra opciju dodatnog umanjenja

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

kamatnog rizika putem zamjene novčanih tokova iz varijabilnih kamatnih stopa u fiksne kamatne stope (Interest Rate Swap).

Kreditni rizik

Kreditni rizik podrazumijeva rizik od toga da druga ugovorna strana neće u planiranom roku djelomično ili potpuno izvršiti svoje obveze, te da će time uzrokovati ekonomske gubitke Društву. Imovina koja potencijalno može izložiti Društvo kreditnom riziku sastoji se uglavnom od oročenih depozita, novca i novčanih ekvivalenta i potraživanja od kupaca. Potraživanja od kupaca prema procjeni naplativosti usklađena su za iznos ispravka sumnjivih i spornih potraživanja, dok su raspoloživ novac i novčani ekvivalenti te depoziti raspoređeni kod tri najveće hrvatske banke.

S ciljem dodatnog ublažavanja kreditnog rizika, razmatra se opcija dodatne disperzije novca i novčanih ekvivalenta na druge finansijske institucije i investicijske proizvode prihvativog profila rizika. Nije bilo značajnijih promjena utjecaja kreditnog rizika na poslovanje Društva.

Valutni rizik

Valutni rizik nastaje za poslovni subjekt uvijek kada dolazi do promjene međuvalutnog tečaja valutnih parova koji su relevantni poslovnom subjektu. Službena valuta u kojoj Društvo vrednuje svoje transakcije jest euro.

Dinamički gledajući, valutni se rizici realiziraju te predstavljaju stvarne direktnе posljedice na novčane tokove Društva u trenutku naplate odnosno plaćanja određenih transakcija, za razliku od onih kada se ne realiziraju, odnosno samo evidentiraju u finansijskim izvještajima Društva prilikom svođenja pozicija imovine i obveza Društva nominiranih u stranoj valuti u eure primjenom valutnih tečajeva koji su važeći na datum bilance / izvješća o finansijskom položaju. Nastale tečajne razlike knjiže se u korist ili na teret računa dobiti i gubitka / izvješća o sveobuhvatnoj dobiti.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti jest rizik od toga da Društvo neće biti u mogućnosti ispuniti svoje finansijske obveze drugoj ugovornoj strani.

Društvo upravlja rizikom likvidnosti tako da naplatu svojih potraživanja obavlja preko paneuropskog EUROCONTROL-ova sustava naplate rutnih i terminalnih naknada čime osigurava vrlo visok stupanj naplate svojih potraživanja (povijesno preko 99 %), kontinuirano prati i analizira predviđeni i stvarni novčani tok na osnovi ročne strukture finansijskih obveza te održavanjem odgovarajućih iznosa visoko likvidne imovine (gotovog novca i depozita) kako bi se posebno umanjili rizici likvidnosti po naslovu neplaniranih ili izvanrednih novčanih odljeva.

Rizik subsidijarne odgovornosti

Društvo nije izloženo riziku subsidijarne odgovornosti.

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

43. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Rizik upravljanja kapitalom

Omjer neto duga i glavnice (koeficijent financiranja) je, kako slijedi:

	31.prosinca 2023. u EUR	31.prosinca 2022. u EUR
Obveze po kreditima	21.443.982	28.368.367
Financijske obveze	21.443.982	28.368.367
Minus: Novac u banci i blagajni	(66.284.313)	(63.670.387)
Neto dug	(44.840.331)	(35.302.020)
Glavnica (kapital i rezerve)	116.280.355	106.114.273
Omjer neto duga i glavnice	(0,38)	(0,33)

Rizik poslovanja s financijskim instrumentima

	31.prosinca 2023. u EUR	31.prosinca 2022. u EUR
Ostala dugotrajna financijska imovina	468.026	98.792
Kratkotrajna potraživanja od povezanih društava i kupaca	20.820.488	21.602.457
Ostala kratkotrajna financijska imovina	40.199.890	30.009.697
Ostala kratkotrajna potraživanja	1.200.448	759.327
Novac u banci i blagajni	66.284.313	63.670.387
Financijska imovina	128.973.165	116.140.660
Obveze po kreditima	21.443.982	28.368.367
Obveze prema povezanim društvima i dobavljačima	5.792.730	3.674.494
Ostale obveze	21.638.437	23.023.715
Financijske obveze	48.875.149	55.066.576

HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak

44. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Društvo je u 100 %-om vlasništvu Republike Hrvatske čime je u povezanim odnosu s državnim institucijama i društvima gdje država drži većinski udio ili ima značajan utjecaj u svrhu objava transakcija s povezanim društvima.

O P I S	Potraživanja	Obveze	Prihodi	Rashodi
	EUR	EUR	EUR	EUR
<u>Za godinu koja završava 31. prosinca 2023.</u>				
Državni hidrometeorološki zavod	-	22.061	-	216.200
HEP opskrba d.o.o.	-	113.066	-	575.440
HEP-O.D.S. d.o.o. Elektra Zagreb	-	7.276	-	85.824
RH Ministarstvo obrane	-	11.383	-	145.942
Odašiljači i veze d.o.o.	-	232.763	-	880.715
Ministarstvo mora prometa i infrastrukture.	598.147	-	500.936	-
Ukupno	598.147	386.549	500.936	1.904.121

O P I S	Potraživanja	Obveze	Prihodi	Rashodi
	EUR	EUR	EUR	EUR
<u>Za godinu koja završava 31. prosinca 2022.</u>				
Državni hidrometeorološki zavod	-	22.103	-	194.504
HEP opskrba d.o.o.	-	109.780	-	592.424
HEP-O.D.S. d.o.o. Elektra Zagreb	-	7.456	-	72.615
RH Ministarstvo obrane	-	-	-	106.959
Odašiljači i veze d.o.o.	-	158.832	-	806.647
Ministarstvo mora prometa i infrastrukture	635.030	-	530.152	-
Ukupno	635.030	298.171	530.152	1.773.149

45. POTENCIJALNE OBVEZE

Prema procjeni Uprave Društva nema potencijalnih obveza koje bi mogle značajno opteretiti Društvo.

**HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE d.o.o., Velika Gorica
BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. - nastavak**

**46. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠTAJA O FINANCIJSKOM POLOŽAJU /
BILANCE**

Vlada Republike Hrvatske je 29. travnja 2024. donijela Zaključak kojim se predlaže Nadzornom odboru HKZP-a imenovanje mr. sc. Marija Kunovca-Varge za direktora Društva do provedbe postupka natječaja za imenovanje direktora, a najduže na vrijeme od šest mjeseci. Nadzorni odbor Hrvatske kontrole zračne plovidbe 29. travnja 2024. imenovao je mr. sc. Marija Kunovca-Vargu za novog direktora HKZP-a na razdoblje od 6 mjeseci (Bilješka 1.3.)

Odlukom skupštine društva od 13.12.2023. godine usklađen je temeljni kapital društva sa eurima, te povećan sa iznosa od 59.725.263,79 EUR za iznos od 274.736,21 EUR na iznos od 60.000.000 EUR pretvaranjem rezervi iz dobiti (ostalih rezervi) društva. Isto je provedeno s 02.05.2024

Osim navedenog, nakon datuma godišnjeg izvještaja o financijskom položaju / bilance nije bilo događaja koji bi značajno utjecali na godišnje nekonsolidirane finansijske izvještaje Društva za 2023. godinu, koji bi, slijedom toga, trebali biti objavljeni.

47. SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Godišnje finansijske izvještaje iznijete na prethodnim stranicama sastavila je i odobrila njihovo izdavanje Uprava Društva dana 21. svibnja 2024. godine.

Voditelj odjela računovodstva

Mislav Modrić

Direktor

Mario Kunovec-Varga

